

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka <http://eesti.delfi.ee>

Nr 9 (255)

OKTOOBER 2015

TASUTA

Ole koos meiega: [facebook](#)

Aime Püvi ja Indrek Lillemägi pälvisid Lääne-Virumaa aasta õpetaja galal tunnustuse

Neljapäeval, 1. oktoobril, toimus Sõmeru keskusehoones Lääne-Virumaa haridustöötajate tunnustusüritus "Lää-

Lääne-Virumaa elutöö auhinna nominent Aime Püvi.

ne-Virumaa aasta õpetaja gala", kus teiste seas tunnustati ka Väike-Maarja gümnaasiumi silmapaistvaid õpetajaid. Tänukirja, lilleõie ja Lääne-Viru maavalitsuse aastaraamatuga tunnustati Indrek Lillemägi ning käesolevast õppeaastast pensionile siirdunud Aime Püvi. Eesti keele ja kirjanduse õpetaja Indrek Lillemägi oli nominent aasta gümnaasiumiõpetaja kategoorias ning staažikas ajalooõpetaja Aime Püvi nominent elutöö auhinna.

Kolmandat aastat Väike-Maarja gümnaasiumis töötavat noort eesti keele ja kirjanduse õpetajat Indrek Lillemägi tõsteti esile kui koolis uuen-
dusi ja 21. sajandi oskuste arendamist eestvedavat vedurit. Oma tegevuse ja eeskujuga on ta toetanud Väike-Maarja gümnaasiumis nii põhikooli- kui ka gümnaasiumiastme õpilastes iseseisvuse, väärtushinnangute ning eneseteadlikkuse kujunemist, usaldust nii enese kui teiste vastu. Ta peab oluliseks usaldusliku ja olukorrale ning võimetele vastava õpikeskkonna loomist.

Ajalooõpetajat Aime Püvi tõsteti aasta õpetaja galal esile kui inimest, kes on läbi viie aastakümne kujunda-

nud õpilastes järjepidevalt kultuuri-, väärtus- ja kodanikupädevusi. Väike-Maarja gümnaasiumis on ta ajalootarkuseid jaganud 45 aastat. Fanaatilise ajalooõpetajana on ta jäänud paljude õpilaste hinge ning olnud kolleegide ja õpilaste innustajaks ja toetajaks. Teda teatakse kui väga järjepidevat ja oma tööle pühendunud inimest. Tema õpilased on saavutanud kohti esikolmikus nii maakondlikel kui vabariiklikel ajaloo olümpiaadidel. Väike-Maarja gümnaasium saab uhkustundega tõdeda, et õpetaja Aime Püvi on oma eeskujuga

tanud huvi ajaloo ja ühiskonnateaduste vastu ning näiteks viimase 15 aasta jooksul on igast lennust vähemalt üks-kaks violist jätanud õpinguid ajaloo,

ühiskonnateaduse või õigusteaduse alal. Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu tegev-
direktor Sven Hõbemägi rõhutas, et kõik esitatud kandidaadid vääri-
vad esiletõstmist ja tunnustamist, sest tublisid, aktiivseid ja oma tööle pühendunud õpetajaid ja teisi haridus-
inimesi on äärmiselt palju.

Juba kolmandat aastat korraldab haridus- ja teadusministeerium koostöös Haridustöötajate Liidu, SA Innove ja piirkondlike komisjonidega konkurssi "Eestimaa õpib ja tänab",

mille kaudu tõstetakse esile õpetajate, õppejõudude, koolijuhtide, hariduse sõbra, suunajate ja teiste haridusvaldkonnaga seotud inimeste suurepäraseid töid. Esmakordselt toimus tunnustusüritus gala nime all ka Lääne-Virumaal ehk "Lääne-Virumaa aasta õpetaja gala". Konkurssi korraldas Lääne-Viru Omavalitsuste Liit, tunnustusüritus korraldati ühiselt Lääne-Viru Maavalitsusega.

Kuni 30. aprillini said kõik soovijad esitada maakondlikule komisjonile omapoolseid kandidaate üleriigilistesse kategooriatesse ja neid oli kokku üheksa: aasta lasteaiaõpetaja, aasta klassijuhataja, aasta gümnaasiumiõpetaja, aasta põhikooliõpetaja, aasta kutseõppeasutuse juht, aasta õppeasutuse juht, aasta suunaja ja aasta hariduse sõber. Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu

Aasta gümnaasiumiõpetaja nimetuse nominent Indrek Lillemägi.

Foto: Tõnis Saar

moodustatud komisjon ehk maakondlik komisjon lisan veel neli täiendavat maakondlikku kategooriat: aasta noor õpetaja, aasta tugispetsialist, aasta hariduspere ja elutöö auhind. Kokku esitati kandidaate kõikidesse kategooriatesse 62, keda 1. oktoobril maakonna tasandil ka tunnustati. Kõige rohkem oli kandidaate maakondlikus kategoorias "elutöö auhind", kuhu esitati kokku 10 kandidaati, üleriigilisse kategooriasse esitati kõige rohkem kandidaate aasta põhikooliõpetaja kategooriasse, kokku 9.

Heili Nõgene
gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Lääne-Virumaa elutöö auhinna laureaat – Reet Maadla

Reet Maadla õpetab Roela põhikoolis loodusaineid ja Väike-Maarja õppekeskuses geograafiat. Teda on tunnustatud õpilaste väga hea ettevalmistamise eest olümpiaadideks. Ta on asendamatute projektide eestvedaja ning võrattu kolleeg ja õpetaja. Lisaks heale ja edukale õpetajatoele jõuab ta olla osaline väga erinevates tegevustes. Reet lõõb kaasa mitme mittetulundusühingu tegevuses. Ta on üks Simuna Naisteklubi asutajaid ja on olnud algusest peale, ligi paarkümmend aastat, selle esinaine.

Juba oma kümmekond aastat on ta Avanduse külavanem. Avandusel on ka Reeda lapsepõlvemaad ning kogu Simuna piirkond ja sealse elanikud on talle hästi tuttavad.

2014. aastal valiti Reet Maadla Simuna osavalla vanemaks ning ta on ka Väike-Maarja vallavalitsuse liige.

Reet Maadla tahab seista ja seisab selle eest, et külaelu kehteks, edeneks, oleks huvitav ja liidaks külarahvast. Eri-

Lääne-Virumaa elutöö auhinna laureaat Reet Maadla.

nevate projektide kaudu on ta loonud ise ning aidanud rohkesti luua paljudele inimestele erinevates ettevõtmistes ja üritustes kaasalöömise võimalusi.

Üle-eestilise organisatsiooni „Ettevõtluslikud Naised Eestimaal“ poolt valiti Reet Maadla 2011. aasta ettevõtliku-
maks naiseks.

Aive Alavere

Roela lasteaed-põhikooli direktor

Maakonna aasta klassijuhataja nimetuse nominent – Siiri Kanarbik

Siiri Kanarbik on Simuna kooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja, 8.-9. klassi juhataja

Liitklassi juhtamine on paras proovikivi. Õpetaja Siiri on suutnud luua 8. ja 9. klassist ühtse meeskonna. Ta on olnud õpilastele vajadusel nii ema kui isa eest. Ta on olnud neile mitte ainult õpetaja, vaid ka hea sõber, keda saab usaldada.

Huvijuhina üritusi korraldades kaasab ta oma klassi õpilasi, andes neile korraldamisoskusi ja esinemisjulgust, millest edaspidises elus palju abi võib olla.

Aasta klassijuhataja nimetuse nominent Siiri Kanarbik.

Maakonna aasta klassiõpetaja nimetuse nominent – Eda Veskilt

Eda Veskilt on Simuna kooli õpetaja.

Ääretult pühendunud, kannatlik, sõbralik ja kohusetundlik. Tal on alati lapse jaoks aega – ükskõik mis murega õpilane tema poole pöördub.

Õpetaja Veskilti endised õpilased on öelnud: „Õige inimene õigel ametikohal. Eriti praegu, kaasava hariduse ajastul.“

Eelmisel õppeaastal pälvis õpetaja Eda Veskilt oma kooli Aasta Õpetaja 2014 tiitli.

Aasta klassiõpetaja nimetuse nominent Eda Veskilt. Foto: 4 x Erakogu

Lääne-Virumaa õpetajate galal: laureaat Reet Maadla ning nominendid Aime Püvi, Siiri Kanarbik ja Eda Veskilt koos vallavanem Indrek Kesküla, Väike-Maarja gümnaasiumi ja õppekeskuse direktori Marje Eelmaa ning Simuna kooli direktori Kaja Põldmaaga. Foto: Erakogu

Vallavanema kuu

Täielik kuuvarjutus ning ka iga oina mihklipäev on jäänud tänavusel aastal selja taha. Mihklipäev saabub järgmisel sügisel jälle, kuid täielikku kuuvarjutust peab Eestis vähemalt 2018. aastani ootama.

Järgmise Eestis vaadeldava täieliku kuuvarjutuse ajal ehk 2018 suvel peab ka olema selge, millises omavalitsuses me elame. Kas oleme leidnud endale piirkonnast partnervallad ja 2017. aasta sügisel juba üheskoos suurema omavalitsuse moodustanud? Teise võimalusena võime olla 2018 suvel aktiivses sundliitmisprotsessis meie naabervalladega. Oktoobri alguses käisid Rahandusministeeriumi esindajad kohtumas Lääne-Virumaa omavalitsusjuhtide ja teiste teemast huvitatud isikutega, et arutada vabariigi valitsuses ettevalmistatavat haldusreformi seaduseelnõu. See kohtumine ei olnud juba „kuulsaks“ saanud riikliku halduse kokkuhoiuteemaline arutelu „Riigireform-teeme ära“, kus Aqva keskus oskas riigikantseleilt kena summa oma tuldesse lisada. Meie arutelu oli olulisemalt tagasihoidlikumas miljöös ning kaasamõtlemist ja emotsioone osati tekitada hoopis väikesemate kuludega. Eks reaalse tulemuslikkuse üle saab mõlemal juhul anda hinnangu paari aasta pärast. Kindlasti on mõlemal reformil väga suur ühisosa või tegelikult ongi mõistlik Eesti olemasolevat avalikku haldust vaadata ühtse tervikuna ning ümberkorraldamisel leida optimaalseim lahendus riiklike, maakondlike ja omavalitsustasandi ülesannete jaotamisel. Eesmärk, mis mahub ühte lausesse, on olnud erineva aktiivsusega arutelude „laual“ juba aastakümneid. Seni on lõpuks jõutud ikkagi tõdemuseni, et enne konkreetsete sammude astumist, on vaja leida vastused sajakonnale täpse vastuseta küsimusele. Siis saabuvad uued väljakutsed/valimised ning probleemistik kaob sahtlisse. Ka nüüd käisid Rahandusministeeriumi esindajad otsimas läänevirulaste arvamust, millised võiks olla unistuste omavalitsused 2025. aastal. Kas suuremad, et suuta teha piirkonnale vajalikke strateegilisi

otsuseid: ettevõtluspiirkondade arendamine, koolivõrgu kujundamine, ühistranspordi korraldamine või väikesemad, ehk pigem igapäevaste eluliste küsimuste lahendajad (näiteks isikupõhised sotsiaalteenused ja majandusküsimused). Eks arvamusi on väga erinevaid. Rakveres toimunud arutelul tuli osalejatelt ettepanek, et mõistlik on moodustada minimaalselt 10 000 elanikuga omavalitsused. Arvestades, et meie maakonnas on elanikke ligikaudu 60 000 (sh Rakvere linn 15 000 elanikku), siis oleks võimalik moodustada tänase 15 omavalitsuse asemel 4-5 omavalitsust. Ministeeriumis on ettevalmistamisel eelnõu, mis soovitab omavalitsustel omavahel vastavalt kriitariumitele vabatahtlikult kokku leppida ja sellega kaasnev „präänik“ (100 eurot elaniku kohta) hädavajalikesse investeringutesse paigutada. Juhul, kui toimuks aga nn sundliitmine, siis jääb ka „präänik“ piirkondadel saamata. Ehk näiteks Väike-Maarja valla puhul on võimalik lisainvesteringuid teha summas 450 000 eurot. Jääb loota, et nii keskvalitsuse kui ka omavalitsuste kohustuste ja finantseerimise ümberkorraldamisse ei saabuks järjekordne „poliitiline jahenemine“. Muutuseid on vaja, sest 2009. a kriisi ajal tehtud maksude osakaalu muutmine KOV-delt keskvalitsuse kasuks, teeb omavalitsustele tänagi veel haiget ja seda ei ole taastatud. Surve palgaskuvsuks on tugev. Vallad ja linnad tasustavad oma maksutulude arvelt näiteks huvihariduse ja lasteaedade õpetajaid, kuid vahe üldhariduskoolide õpetajatega on aasta-aastalt suurenenud. Miks? Üld-

21. sajandil redigeeritud muinasjutt „Naeris“. Foto: www.meeldib.ee

hariduskoolide õpetajate minimaalsed töötasud kehtestatakse vabariigi valitsuse määrusega, kuid palgaskuvsu reaalselt vahet kõigile omavalitsustele täielikult ei hüvitata. Järelikult, et täita nõudeid, tuleb vallaelarve niigi pingul rihma mujalt veelgi koomamale sikutada. Lisakulud tekivad ka näiteks alampalga tõstmise kokkuleppest töandjate ja ametiühingute vahel. Hetkel on riiklik lepitaja teinud osapooltele ettepaneku tõsta alampalgamäära 40 euro võrra ehk 430 euron alates 2016. aastast.

Kindlasti on maapiirkondades alampalga saajaid rohkem kui linnades. Seda enam on vaja maapiirkondadesse soodsa hinna ja kvaliteediga toiduaineid ja muid esmatarbekaupu. Väike-Maarja vallavalitsus on koostöös Järva Tarbijatega Ühistuga koostamas detailplaneeringut Pikale tänavale. Ajaliselt oleks olnud võimalik juba sellel sügisel ehitusega alustada. Kuulutajast sai hiljuti lugeda, mida OG Elektra omanik Oleg Gross ütles hiljuti Harjumaal Kose alevikus uut poodi avades: „Aname kusagil uue kaupluse, tekib hinnasurve ning loomulikult ka vastupidi: kui meie poe kõrval avab konkurent ukseid, tuleb meil oma hinnad kriitilise pilguga üle vaadata. Tarbija aga võidab.“ Seega

leiab tunnustatud ettevõtja, et tarbijad võivad konkurentsist, seda enam, et maapiirkonnas ollakse piisavalt hinnatundlikud. OG Elektra tunnistati 2014. aasta majandusandmete põhjal Äripäeva poolt parimaks ettevõtteks Eesti jaekaubanduse valdkonnas ning kindlasti on põhjust selle tulemuse pärast meie maakonna ettevõtet tunnustada. Samas on Pika tänava detailplaneering takerdunud just Oleg Grossi ja Küllike Kallaste detailplaneeringu vaiete tõttu. Kuigi detailplaneeringu liikluskorraldusele on heakskiidu andnud Maanteeamet ja tuleohutusele Päästeamet, siis muude vaiete hulgas on OG Elektra ja Küllike Kallaste esindajad kahtluse alla pannud mõlemad, nii tule- kui ka liiklusohutuse. Loodame, et detailplaneeringule järelevalvet teostav maa-avalitsus suudab vastuväidetehokkuses objektiivsuse säilitada ning vaidlused ei veni. Mida pikem periood kulub vaidlusteks, seda suuremaks võitjaks on advokaadid, kaotajateks ettevõtjad ning meie piirkonna tarbijad.

Kui Konsumi tuleohutusnõuete taseme eest käib tuline vaidlus, siis kodude tuleohutuse vähendamiseks on võimalik igal inimesel ise panustada. Käesoleval aastal on tulekahjudes hukunud 36 inimest ning peamine põhjus

on jätkuvalt hooletus. Sel aastal hukusid paljud just hooletu suitsetamise tagajärjel alguse saanud tulekahjudes. Kas Sina oled sellel kalendrikuul juba oma suitsuandurit kontrollinud? Valusa statistikana kõlab fakt, et Eestis hävib tules iga päev keskmiselt kaks kodu.

Kui külmemad sügisilmad on toonud meile kerge härmatisega maalilised hommikused maastikud, siis Väike-Maarja rahvaspordiklubi on võtnud nõuks hoolitseda selle eest, et vähemalt kord kalendrikuus nautida looduspilte ka õhtuti. Esimesel etapil „Seriaalivaba õhtu“ Ebaveres osales rõõmsat üllatust pakkuv arv tervisesportlasi. Kuigi esimesel korral sai mitmel osalejal terviserajal sörkimisest hoopis väike orienteerumismatk, siis ei vähendanud see osalejate rõõmu. 1-3 km sörkjooksu või kepikõndi, kuum teetass, head kaaslased ning oligi võimalik televiisorist eemal olla. Kõigil on veel võimalik sarjaga liituda, sest 8 etapist ainult 6 läheb lõpus pingerea arvestusse. Võta ka pere ja sõbrad endaga kaasa.

Kaunist sügist!
Indrek Keskküla
vallavanem

Vallavalitsuse materjalid (16.09, 23.09, 30.09, 07.10 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused

- Otsustati moodustada Määri külas Lubjaahju katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 2016 m² suurune Lubjaahju katastriüksus, sihtotstarbega elumumaa ja 9,88 ha suurune Lubjapõllu katastriüksus, sihtotstarbega maatulundusmaa.
- Otsustati moodustada Avanduse külas Tammetõru katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 20985 m² suurune Tammetõru katastriüksus, sihtotstarbega elumumaa ja 6020 m² suurune Lauapõllu katastriüksus, sihtotstarbega maatulundusmaa.
- Otsustati moodustada Eipri külas Rätsepa katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 13,63 ha suurune Rätsepa katastriüksus, sihtotstarbega maatulundusmaa; 5,55 ha suurune Rägastiku katastriüksus, sihtotstarbega maatulundusmaa ja 2,84 ha suurune Rägastiku katastriüksus, sihtotstarbega maatulundusmaa.
- Otsustati määrata Kiltsi alevikus asuva 6-korterilise elamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suuruseks 6594 m².

Ehitusload

- Väljastati ehitusluba puurkaevu püstitamiseks Avispea külas, Rohutoa kinnistul.

- Väljastati ehitusluba ASle Eesti Raudtee valguskaablitrassi rajamiseks Kiltsi raudteejaama maa-alal: Tapa-Tartu 334,1-338,0 km ja Tapa-Tartu 340,4-346,4 km.
- Väljastati ehitusluba OÜle Baltic Log Cabins tuletõrjeveemahuti rajamiseks Ebavere külas, Tagahoovi kinnistul.

Hanked

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Lumetõrje teostamine Väike-Maarja valla kohalikel teedel ja tänavatel 2015/2016 talvel“. Kinnitati hankedokumendid ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon.
- Kuulutati välja lihtmenetlusega riigihange „Väike-Maarja valla soojamajanduse arengukava aastateks 2016-2026 koostamine“. Kinnitati hankedokumendid ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon.
- Kuulutati välja lihtmenetlusega riigihange „Lauaarvutid Väike-Maarja valla asutustele 2015“. Kinnitati hankedokumendid ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon.

Sotsiaaltoetused

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksimisega valla eelarve vahenditest 13 isikule summas 1150 eurot.
- Nõustuti toiduraha 1.30 eurot päevas kompenseerimisega 22-le Väike-Maarja ja Simuna lasteaia lapsele

- ajavahemikus 01.09.2015 - 31.12.2015.
- Nõustuti kohatasu 12.14 eurot kuus kompenseerimisega 24-le Väike-Maarja ja Simuna lasteaia lapsele ajavahemikus 01.09.2015 kuni 31.12.2015.

Elamu sotsiaalmajaks tunnistamine

- Nimetati sotsiaalmajaks elamu Aasa tn 2 Väike-Maarja alevikus.

Sotsiaalkorteriks tunnistamine

- Kinnitati sotsiaalkorteriks Ehitajate tee 3-5 korter Väike-Maarja alevikus.

Sotsiaalkorteri üürile andmine

- Otsustati sõlmida isikutega kolme sotsiaalkorteri üürilepingud kuni 31.12.2016.
- Otsustati sõlmida isikuga sotsiaalkorteri üürileping kuni 30.09.2017.

Üürilepingu sõlmimine

- Otsustati sõlmida üürileping Peearst Kaja Õunapuu OÜ-ga ruumide kasutamiseks Väike-Maarja alevikus, Ravi tn 1.

Vee erikasutusluba

- Nõustuti vee erikasutusloa andmisega OÜle Äntu Farm.

Jäätmeloa taotlusele arvamuse andmine

- Nõustuti jäätmeloa andmisega ASle LAJOS.

Valla 2016. aasta eelarve

- Kinnitati Väike-Maarja valla 2016. aasta eelarve eelnõu lähtetingimused ja ajakava.

Raha eraldamine reservfondist

- Otsustati eraldada reservfondist 2700 eurot Väike-Maarja sauna uue ke-

rise soetamiseks.

Avaliku ürituse luba

- Anti luba Väike-Maarja seltsimajale talutoidupäeva ja laada korraldamiseks 10. oktoobril.

Vallasekretärina asus taas ametisse Maris Kõrgmäe

Alates oktoobrikuust töötab Väike-Maarja vallasekretärina taas Maris Kõrgmäe.

Mõni aasta sekretäritööst eemal viibinud Maris loodab kiiresti vahepeal toimunuga kurssi saada ja jätkata edukalt vallasekretäri ametiülesannete täitmist.

Maris Kõrgmäe kontaktid vallavalitsuses on:
tel 329 5753
e-post maris.korgmae@v-maarja.ee

Elanike arv Väike-Maarja vallas 2015. aastal

1. septembril – 4547

Septembrikuus oli saabunuid 15 ja lahkunuid 12.

1. oktoobril – 4550

10 aasta jooksul Simuna piirkonda tehtud investeeringud

(alates Avanduse valla liitumisest Väike-Maarja vallaga)

Väike-Maarja vald:

2006
- Simuna kooli 1965. a ehitatud osa rekonstrueerimine, 66 940 eurot;
- Simuna lasteaia mänguväljaku rajamine, 7686 eurot;
- Simuna kooli kööki nõudepesumasinaga soetamine, 2897 eurot;
- investeeringud teedesse ja tänavatesse, 35 955 eurot.

2007
- Simuna kooli katlamaja ehitus, 33 288 eurot;
- Simuna rahvamaja küttesüsteemi rekonstrueerimine, 33 436 eurot;
- Simuna kooli ümbruse asfalteerimine, 14 658 eurot;
- investeeringud teedesse ja tänavatesse, 30 516 eurot.

2008
- Simuna jäätmejaama rajamine, 61 566 eurot;
- Simuna kooli kahe klassiruumi ümberehitus lasteaia ruumideks, 15 750 eurot;
- Simuna koolimaja lumetõkke ja vihmaveerennide remont, 1921 eurot;
- Simuna rahvamaja välistrepi ja vihmastüsteemide ehitus, 4306 eurot;
- Simuna rahvamaja tulekahjusignalisatsiooni ja turvalugustuse paigaldamine, 5395 eurot;
- kõnnitee ja haljastuse rajamine Laia tänava äärde, 15 140 eurot;
- investeeringud teedesse ja tänavatesse, 43 116 eurot.

2011
- Simuna rahvamaja rekonstrueerimine, 189 486 eurot;
- Simuna spordihoone renoveerimine ja jõusaali sporditarvikute soetamine, 54 835 eurot (koostöös Simuna Spordiklubiga);
- Struve meridiaankaare otspunkti tähistamine Võivere külas, 7817 eurot;
- Simuna raamatukogusse riiulite soetamine, 3577 eurot.
2012
- Simuna koolimaja keskmise osa soojustamine, 58 202 eurot (koostöös Riigi Kinnisvara ASga);
- Simuna koolimajale piksekaitsesüsteemi paigaldamine, 3453 eurot;
- Simuna kooli maa-ala haljastusprojekti koostamine, 3010 eurot;

- raideri soetamine, 2599 eurot.
2013
- Simuna kooli ja spordihoone küttesüsteemide rekonstrueerimine, 52 395 eurot;
- Simuna kooli ja spordihoone katlamaja rekonstrueerimine, 56 894 eurot;
- Simuna koolihoones lasteaiaruumide laiendus ja remont, 3369 eurot;
- Simuna rahvamaja puukuuri ehitus, 6686 eurot;
- mänguväljakute uuendamine Allee ja Pargi tn kortermajade juures, 6000 eurot;
- liivapuisturi soetamine, 3251 eurot;
- investeeringud teedesse, tänavatesse ja parklatesse, 25 867 eurot.

2014
- Simuna jäätmejaama okste ja biolagunevate jäätmete platsi rajamine, 12 931 eurot;
- Simuna kooli 2. korruse klassiruumi ja õpetajate toa remont, 5225 eurot;
- investeeringud teedesse ja tänavatesse, 26 753 eurot.

2015
- Simuna kooli ventilatsiooni rekonstrueerimine, 9240 eurot;
- Simuna kooli vundamendi ja sokli soojustamine, 9758 eurot;
- Simuna kooli kööki kombiahju soetamine, 5281 eurot;
- murutraktori soetamine, 5281 eurot;
- investeeringud teedesse ja tänavatesse, 69 000 eurot.

OÜ Pandivere Vesi:

2008
- Simuna aleviku vee- ja kanalisatsioonisüsteemide arendamise I etapp, 74 182 eurot;
2009
- Simuna aleviku vee- ja kanalisatsioonisüsteemide arendamise II etapp, 82 989 eurot;
2011
- Simuna aleviku vee- ja kanalisatsioonisüsteemide arendamise III etapp, 53 186 eurot;
2012
- Simuna aleviku vee- ja kanalisatsioonisüsteemide arendamise IV etapp, 26 047 eurot;
- Simuna kanalisatsioonitorustike projekteerimis- ja ehitustööd, 235 903 eurot.

OÜ Pandivere Vesi alustas kaugloetavate veearvestite paigaldamist

OÜ Pandivere Vesi on asunud ellu viima Ühtekuuluvusfondi (ÜF) 6. taotlusvooru projekti „Seadmete ja eriotstarbelise sõiduki soetamine Väike-Maarja ÜVK süsteemi hooldamiseks ja opereerimiseks“.

Projekti käigus soetatakse ja uuendatakse ÜVK infrastruktuuri hooldamiseks ja haldamiseks vajalikku seadmestikku ja tehnikat.

KIK-i poolt heaks kiidetud projekt koosneb viiest hankest, mille kogumaksumus on 247 000 eurot.

Projekti esimese osa – kaugloetavate veearvestite ja lugemisseadmete soetamise hanke edukaks pakkujaks tunnistati Kamstrup AS, hanke maksumus on 52 741.50 eurot.

Esimene partii veearvesteid – 100 tk – on tarnitud ning OÜ Pandivere Vesi on alustanud nende paigaldamist.

Esmalt on paigaldatakse uued

veearvestid Väike-Maarja aleviku Välja, Tare, Tare-põik, Kolde, Renne, Renneoru ja Oru tänavate eramajadele. Arvestite paigaldamise aeg lepitakse eraldi iga kliendiga eelnevalt kokku.

Uued veearvestid on ette nähtud kuni 16 aastaseks hooldusvabaks tööks ja nende kasutuselevõtmine vabastab kliendi näitude teatamisest OÜ-le Pandivere Vesi. Samuti annab arvesti mitmekülgset informatsiooni: lekke, lõhkenud toru, pettusekatse jne kohta.

Et veearvestite vahetus kulgeks tõrgeteta ja sujuvalt, palume klientidel võimaldada nendele juurdepääs.

Meeldivat koostööd soovides
Gennadi Filippov
OÜ Pandivere Vesi direktor
tel 523 8101

Järelevalveinspektori vastuvõtuajad ja kontaktid

Olen pärast mõningast eemalolekut tööl tagasi ning ootan taas infot erinevate probleemide ja murede kohta. Kui kusagil on lahtised kaevud, ohtlikud ehitised või muud objektid, siis andke aga julgesti sellest teada.

Kui märkate kusagil keskkonnareostust või väärkoheldud või hulkuvaid loomi, andke ka sellest teada ja me püüame probleemi lahendada. Soovime ju kõik, et meie vald oleks turvaline, ilus ja puhas.

Minu kontaktandmed on pisut uuenenud ning uuenenud on ka vastuvõtuaeg Väike-Maarja vallas.

E-post: egle.ott@pandivere.eu, telefoninumber: 514 7164

Väike-Maarja vallas olen igal nädalal teisipäeviti ning iga kuu kolmandal reedel.

Jään lootma meeldivale koostööle!

Kõigile kaunist sügist soovides
Egle Ott
järelevalveinspektor

Maavalitsus austab kuldpulmapaare

Lääne-Viru maavalitsus koostöös EELK Rakvere Kolmainu koguduse ja Rakvere Karmeli kogudusega korraldab aasta lõpus austamisürituse Lääne-Virumaa kuldpulmapaaridele, kel on täitunud või täitumas tänavu 50 abieluaastat.

Samuti on oodatud üritusele kõik need paarid, kel tänavu täitunud 5-aastase sammuga kuldpulmadele järgnevad pulma-aastapäevad.

„Hoiame ja väärtustame neid inimesi, kes meie ümber, meie vanemate või vanavanematena on suutnud hoolivust ja armastust sedavõrd väärika aja jooksul üleval hoida,“ sõnas maavanem Marko Torm. „Ülesseadmine on lihtne ja ainult telefoni või e-kirja kaudusel. Tunnustus kestab kuldpulmapaariliste mälu aga pikka aega. Sellega näitame meie lähedastele, et maakond ja kogukond hoolib neist ja hindab väärtusi, mida nemad aastakümnete jooksul

kandnud ja edasi andnud,“ lisas Torm.

Kõik on oodatud austamisüritusele kirja panema oma tänavu väärikat pulma-aastapäeva tähistavaid vanemaid, vanavanemaid või teisi lähedasi.

Oma osalemissoovi saab kuni 2. novembrini edastada maavalitsusele telefonil 325 8001 või e-posti teel info@laane-viru.maavalitsus.ee

Tänavune tunnustamine leiab aset **11. detsembril kell 14.00 Rakvere Kolmainu kirikus.**

Pikaajaliste abielupaaride austamisüritus korraldatakse Lääne-Virumaal aastast 2012. Mullu vastasid üleskutsele nii pikaajalised paarid ise, kui nende pereliikmed, kes oma esivanemad kirja panid ja kohalegi töid. Kokku osalesid 14 paari, kes tähistasid möödunud aastal oma 50., 55. või 60. pulma-aastapäeva.

Päästeamet kutsub testima oma kodu tuleohutust

Internetileheküljel www.kodutuleohutus.ee on kõigil võimalik kontrollida oma kodu tuleohutust.

Test annab teile kohe tagasiside kodu ohutuse kohta ning selle põhjal on võimalik ette võtta vajalikud abinõud, kui olukord vajab parandamist.

Kui midagi jääb arusaamatuks, saab samal leheküljel nõu küsida päästenõustaja käest. Samuti saab päästevalast nõu infotelefonilt 1524.

Elektriseadmete juhtmeid ja pikendusjuhtmeid tuleb regulaarselt kontrollida

Päästeamet juhhib inimeste tähelepanu sellele, et kõiki elektriseadmete juhtmeid ja pikendusjuhtmeid tuleb regulaarselt kontrollida.

Ohumärgid on rebenenud isolatsioon, muljumised, ebatasasused isolatsioonis ja põletusjäljed.

Elektrijuhtmeid ei tohi peita vaiba alla, sest see suurendab juhtme muljumise või isolatsiooni rebenemise ohtu ning nõnda ei ole võimalik ohumärke õigeaegselt tähele panna. Samuti suureneb nii ka juhtme ülekuumenemise risk.

Lisaks tuleb kindlasti jälgida, et pikendusjuhtme taha ei oleks ühendatud võimsaid elektriseadmeid ning kokku ei tohi omavahel ühendada mitu pikendusjuhet.

14. oktoobril toimus Väike-Maarja spordihoones VI Pandivere ettevõtlusmess. Fotol Kalev Pärtelpoeg messimelus Väike-Maarja seltsimaja ettevõtmisi tutvustamas.

Ermo Lood tutvustas messipäeval septatööd spordihoone esisel.
Foto: 2 x Ilve Tobreluts

Infot külavanemate ja külaseltside kohta

Väike-Maarja vallas on 34 küla ja 3 alevikku. Oma külavanema valimiseni on jõutud neist pooltes. Kuna mitmel külal on valitud ühine külavanem, siis on nüüd vallas külavanemaid kokku 14.

Külavanemad
Avanduse küla – Reet Maadla, tel 523 5544, e-post reet.maadla@gmail.ee
Avispea küla – Jaanika Puusta, tel 5660 3511, e-post jansa311@hotmail.ee
Eipri küla – Aare Prants, tel 5664 8300, e-post aareprants@hotmail.ee
Kiltsi küla – Sigrit Stoltzen, e-post sigritstoltzen@hotmail.com
Kurtina küla, Nadalama küla, Kärsa küla, Võivere küla - Ene Preem, tel 523 9550, e-post epreem@gmail.com
Käru küla – Riina Rajaste, tel 5382 2369, e-post riinarajaste@hotmail.ee
Liivaküla küla, Nõmme küla – Rein Möldre, tel 505 3093, e-post liivakyla-selts@gmail.com
Määri küla – Siim Kesler, tel 525 9239, e-post keslersiim@gmail.com
Pandivere küla – Katrin Rand, tel 5678 2467, e-post katrin.rand@mail.ee
Pudivere küla – Urmas Ehrlich, tel 511 3488, e-post urmas.ehrlich@mail.ee
Triigi küla – Tarmo Rebane, tel 506 2039, e-post tarmo@tarmoren.ee
Vao küla – Mihkel Mehiste, tel 5349 8640
Äntu küla – Vello Õunapuu, tel 501 3147, e-post hendrik.ounapuu@mail.ee
Ärina küla – Mati Mere, tel 510 9256

Külaseltse on moodustatud 10:
Avanduse Küla Selts
Mittetulundusühing Avispea
Eipri Külaselts
Mittetulundusühing Nelikand
Käru Küla Selts
Liivaküla Küla Selts
Mittetulundusühing Määri Küla
Pudivere Küla Selts
Mittetulundusühing Triigi Mõis
Mittetulundusühing Meie Kiltsi

Sädeinimene ja Sädeorganisatsioon 2014 ootab kandidaate

SA Lääne-Viru Arenduskeskus kutsub üles esitama oma kandidaate tunnuskirjale „Sädeinimene“ ja „Sädeorganisatsioon“. Tunnuskirjale saab esitada Lääne-Virumaa kodanikke, MTÜ-sid, kohalikke omavalitsusi või asutusi, kes on oma silmapaistva tegevusega kaasa aidanud kohaliku elu arengule, loonud või algatanud uusi tegevusi, kaasa aidanud koostööle ja toetanud maakonna arengut. Kandidaate võivad esitada kõik meie maakonna kodanikud ja organisatsioonid.

Kirjalik ettepanek koos põhjendusega esitada Lääne-Viru Arenduskeskusele **hiljemalt 5. novembriks** 2015. aastal, aadressil F.R. Kreutzwaldi 5, 44314 Rakvere või e-posti aadressil: mtv@arenduskeskus.ee Abiks kandidaatide esitamisel on arenduskeskuse MTÜ konsultant Katrin Põllu (telefon 325 8028).

Tunnuskirja andmise otsustab komisjon lähtuvalt esitatud ettepanekutest.

Tunnuskirja saajad kuulutatakse välja 26. novembril Ühisnädala raames toimival kodanikuühenduste Inspiratsioonipäeval ja arenduskeskuse kodulehel.

Tunnuskirja statuut on leitav arenduskeskuse kodulehelt: www.arenduskeskus.ee

Avanduse valla liitumisest Väike-Maarja vallaga möödub 10 aastat

21. detsembril 2004. a otsustas Avanduse vallavolikogu pöörduda Väike-Maarja vallavolikogu poole ettepanekuga haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks Avanduse ja Väike-Maarja valdade ühinemise teel. 5. jaanuaril 2005. a otsustas Väike-Maarja vallavolikogu ettepaneku vastu võtta ja alustada ühinemisläbirääkimisi.

Läbirääkimisteks moodustati kahe valla ühiskomisjon, kuhu Väike-Maarja poolt kuulusid volikogu esimees Indrek Kesküla, vallavanem Olev Liblikmann, jurist-nõunik Peeter Rahnik ja finantsosakonna juhataja Helve Pugonen, Avanduse poolt vallavolikogu esimees Lembit Lükk, vallavanem Piret Lükk, vallasekretär Enda Elbre ja pearaamatupidaja Reet Naaris.

Veebruari alguseks koostas komisjon ühinemislepingu projekti.

Mõlemas vallas korraldati rahvaküsitlus, et selgitada välja elanike arva-

mus Avanduse valla ja Väike-Maarja valla ühinemise kohta. Rahvaküsitluse läbiviimiseks moodustati komisjonid.

Väike-Maarja komisjon saatis valijate nimekirjas olevatele elanikele välja 3436 küsitluslehte. Neist tagastati 1564, seega oli küsitlusel osalusprotsendiks 45,5%. Osalenutest pooldas Avanduse vallaga ühinemist 1056 ehk 67,5%, eitavalt vastas 498 ehk 31,9%, rikutud sedeleid oli 10 ehk 0,6%.

Rahvaküsitluse tulemused Avanduse vallas: 817 hääleõiguslikku elanikku, kellest küsitlusel osales 233 ehk 28,5%. Neist pooldas ühinemist 84 ehk 36% ja liitumise vastu oli 149 ehk 64% osalenutest.

30. märtsil toimusid Avanduse ja Väike-Maarja valla volikogu istungid, kus otsustati seni kahe eraldi toimiva naabervalla ühendamine ühiseks omavalitsusüksuseks.

Avanduse valla 11 liikmeline voliko-

gu toetas ühinemist hääletage 6:5 ühinemise kasuks. Väike-Maarja vallavolikogu 17 liikmest pooldas ühinemist 16 liiget ning üks liige jäi erapooletuks. Seega oli omavalitsuste ühinemine saanud ka mõlema vallavolikogu heakskiidu.

2005. aasta sügisel, pärast kohalike omavalitsuste valimistulemuste väljakuulutamist, tekkis uus omavalitsus nimega Väike-Maarja vald. Uue omavalitsusüksuse suurus oli 457 km² ehk 13,2 % Lääne-Virumaa pindalast ning selles elas viis ja poolt tuhat elanikku. Uue omavalitsuse volikogus oli 21 liiget, kellest 4 valiti senise Avanduse valla territooriumilt ja 17 senise Väike-Maarja valla territooriumilt. Moodustus Simuna osavald, kus jätkus Simuna piirkonna elanike vajalike avalike teenuste osutamine. Esimese ühise eelarve maht 2006. aastal oli ligikaudu 60 miljonit krooni.

Alo Põldmaa:

1. Ütleme nii, et iga uuendus või uus lähenemine on alguses küsimusi tekitav ning uute tuultega kaasaminek pigem ei meeldi inimestele. Mäletan 10 aasta tagusest ajast, et nii ka oli. Paljud inimesed olid skeptilised ning valdade ühinemise vastu. Ajapikku harjutakse ja leitakse uued võimalused, et isiklik ja ka kogukonna elukorraldus toimiks nii nagu me seda suudame ja soovime toimima panna. Näen seda, et ühisvalda kuulumine suurendab võimalusi elukeskkonda parandada. Sest, mida väiksem on vald, mida vähem on elanikke, seda väiksemad on rahalised võimalused midagi suurt ette võtta. Suurem vald, rohkem inimesi ja seeläbi ka rohkem võimalusi. Küll aga tuleb Simuna kogukonna rahval teha rohkem häält ning kaasa lüüa, et need suured ettevõtmised jõuaksid ka Simuna inimesteni.

2. Kui vaadata isiklikust vaatenurgast, siis ega palju muutunud ei ole. Noortel inimestel on lihtsam, nad on rohkem liikuvad ja selle tulemusena on võimalusi rohkem. Lisaks on avaliku sektori hüvede kasutamine tänapäeval tehtud lihtsaks – võtmesõnaks siinkohal internet. Küll aga mitmed inimesed, kes varem töötasid avalikus sektoris, on pidanud tööd otsima erasektoris ning see on kaasa toonud pen-

delrände või üldse siitkandist kolimise sinna, kus on tööd. Muutunud on ehk see, et inimesed on rohkem hakanud kaasa lööma erinevates seltsides ja omaalgatuslikes projektides. Elukorralduse paremuse poole muutmiseks panustatakse aega erinevates MTÜdes või seltsides kaasalöömisele, et seeläbi oma sõnum edasi anda või teoks teha.

Auli Kadastik:

1. Olin liitumise vastu, sest oma vald ju võeti ära. Elu läheb edasi, 10 aastaga harjub kõigega.

2. On mõjutanud küll – ei ole meil apteeki, perearsti kohapeal, ühistransport Simuna ja Väike-Maarja vahel on ebapiisav. Rahvamaja on võitnud – saime uue küttesüsteemi ja seoses Avanduse mõisa müügiga ka uued korrastatud ruumid ning toredad mõisaasukad.

Indrek Kesküla:

1. Suhtusin liitumisse pooldavalt nii 2005. aastal, kui ka nüüd. Esimene emotsioon, mis meenub 10 aasta tagusesse aega tagasi vaadates, on toorkord Avanduse valla volikogu esimehe Lembit Lükki enesekindlus ja kindlasti olukord, kus tuleb teha otsus, mille kasulikkus selgub alles aastate pärast. Oli selge, et selline otsus toob kaasa palju kritiseerijaid ning seda just Avanduse valla elanike hulgas. Paljud edasised arengud olid osaliselt määratud ning on loomulik, et uus olukord tekitab paratamatult hirme. Seega tuleb tänada neid volikogu liikmeid, kes suutsid teha ka osaliselt ebapopulaarse otsuse, kuid uskusid kindlalt selle kasulikkusesse edaspidi.

2. Ma pooldan sellist omavalitsust, mis toimib isegi elanikele veidi „märkamatu”. Lapsed käivad lasteaias ja koolis, tänavaid puhastatakse, sotsiaal-

sed erivajadused leiavad mõistlikud lahendused, seltsimajades on võimalus huviringides osaleda ning spordihooned on kodust mõistlikul kaugusel. Loomulikult ei ole kõik teenused tasuta. Samas valla tegevus on inimestele arusaadav ning inimesed usaldavad omavalitsuse tegevusplaane. Leian, et 10 aastaga on usaldus suurenenud. Oluline on, kas inimesed on ühisvallas õnnelikumad, kuid samas tekib küsimus, kuidas tänast hetke võrrelda. Kas Avanduse vallavalitsus oleks suutnud leida Avanduse mõisale erainvestori, sest lahendada oleks siis vaja olnud ka vallavalitsusele uute ruumide leidmine. Oluline on, et kokkuleppel on pidanud ning Simunas on valla poolt osutatavad teenused paranenud. Rahvamaja, raamatukogu, võimla, vee- ja kanalisatsioonisüsteemid, muusikakool, teed, tänavad jne. Osa nendest tegevustest on saanud teoks tänu erinevatele mittetulundusühingutele, kuid suuremas omavalitsuses on võimalik aidata MTÜ-sid projektide omafinantseeringute tasumisel. Eks alati saab veelgi paremini, kuid isiklikult leian, et ühisvalda arendatakse kui tervikut ning ühinemise mõjud on olnud positiivsed.

Sven Kesler:

1. Minu jaoks oli liitumine asjade loomulik areng. Juba 1999. aastal tegi Väike-Maarja vald ühinemisetpaneku Tamsalu, Laekvere ja Avanduse vallale, mis aga tookord üheselt tagasi lükati. Tahan tunnustada toonast Avanduse vallavolikogu ja vallavalitsust, kes selle ajaloolise otsuse vastu võtsid ja targalt ellu viisid. Täna, 10 aastat hiljem, võib tõdeda, et ühinemise vastaste põhjargument, justkui Avanduse vald kaotaks ühinemise läbi kogukonnana identiteedi ja veelgi enam ääremaastuks, ei osutunud tõeks.

2. Niipalju, kui vallavalitsus meie igapäevast elu mõjutada saab, siis positiivselt. Avanduse valla investeerimisvõimekus oli liitumise hetkeks olematu. Väike-Maarja vald on Simuna piirkonda investeerinud olulisel määral. Teiseks on Väike-Maarja vallavalitsusel suurem võimekus mõistlikult elu korraldada. Seda tänu eri valdkonna spetsialistidele, kes Avanduse valla väiksuse tõttu puudusid. Paranenud on heakord, teede ja kommunikatsioonide hooldus. Kriitiliselt suhtun ettevõtlusele ja uute töökohtade tekkeks tingimuste loomisse vallavalitsuse poolt, seda ka Simuna piirkonnas. Tegemist on vallas laiema probleemiga. Viimaste kohalike valimiste järgselt on vastava spetsialisti ametikoht struktuuris jätkuvalt täitmata.

Mõtteid Avanduse valla Väike-Maarjaga liitumise teemal

1. Milliseid mõtteid tekitas Sinus Avanduse valla liitumine Väike-Maarja vallaga 2005. aastal ja milliseid tekitab nüüd, 10 aastat hiljem?

2. Kas ja kuidas on Sinu arvates ühisvalda kuulumine Simuna piirkonna elu mõjutanud ja muutnud?

Jüri Aavik:

1. Olin valdade ühinemisele täielikult vastu ja mitte lihtsalt jäärpäisusest, vaid lähtuvalt kindlastest põhimõtetest. 2002. aastal tahtis Isamaa erakond eesotsas Mart Laariga teha radikaalset valdade ja linnade liitmist, mille järel oleks alles jäänud 80 omavalitsust. Kuna olime tol ajal loonud Lääne-Virumaal alternatiivse haldusreformikomitee ja võidelnud kõigiti selle sisutu reformi vastu ning kogunud palju infot ka mujalt maailmast. Eriti palju tarkust saime sakslastelt ja nagu me teame, lõpuks see reform õnneks kukkus läbi. Sakslaste liitvaldla mudel oleks ka meile, eestlastele,

suurepäraselt sobinud, aga ega meil Eestis pole kunagi tahetud teha sisulist haldusreformi, vaid ainult omavalitsuste territoriaalset sundliitmist, mille tagajärjeks oleks olnud väga kiire ääremaastumine. 2005. a meie ühinemine Väike-Maarjaga toimus ju ühehäälsel enamusega Avanduse vallavolikogus rahvahääletuse tulemust eirates, sest kaks kolmandikku Avanduse valla hääletanud elanikest olid ühinemise vastu. Simunast sai vallakeskusest lihtsalt üks ääremaa küla.

2. Esmapilgul tundub, et pole kõige halvemini läinud. Simuna sai osavalla staatuse ja suurvalla volikogus on osavalla esindatus kogu aeg olemas olnud. Aga endise Avanduse valla küldes on olukord üsna nutune – seal elavad ainult keskealsed ja eakad inimesed. Noored ja teismelised lahkuvad kas Tallinnasse või välismaale. Selle 10 aasta jooksul, mil me oleme koos elanud, on Väike-Maarja valla elanikkond vähenenud ligikaudu Avanduse valla elanike võrra. Kõigil valdadel, välja arvatud Harjumaa, läheb suhteliselt kehvasti, sest tulubaas on korduvate riigipoolsete kärbetega viidud miinimumini. 2011. a Riigikohus kohustas keskvalitsust viima vastavusse omavalitsuste poolt osutatud teenuste maksumus reaalse tulubaasiga, mida pole tänini täidetud. Ega paljud Simuna inimesed ei tunneta Väike-Maarjat enda jaoks erilise tõmbekeskusena ja kui oli ühisvalla 5. aasta juubel, siis ajaloolises ülevaates Avanduse valda puudutati paari lausega. Üldiselt ei saa praegust Väike-Maarja valla juhtkonda süüdistada – püütakse nappide võimaluste piires ka Simunasse investeerida.

Olev Liblikmann:

1. Ega aega mõtteid mõlgutada ju tegelikult polnudki. Kuna ettepanek liitumiseks tuli Avanduse poolelt ja tehti seda praktiliselt viimasel minutil, siis oli vaja kibekiiresti hakata ettevalmistusi tegema. Imelik oleks olnud seda ettepanekut mitte vastu võtta. Bürokratlik kadalipp, mis ühinemisega kaasnes, oli ju väga pikk ja minu arvates ka üsna mõttetu, aga läbi oli see vaja käia ja selleks tuli kõik rattad käima panna. Nüüdseks on seda bürokratiat õnneks vähemaks jäänud ja seda tahetakse veelgi lihtsustada. See-ega peaks ka tulevasi liitumisi tunduvalt lihtsam läbi viia olema.

2. Arvan, et meie riigi peaaegu olematu regionaalpoliitika valguses pole mingit erilist vahet, kas tegemist on väikese või suure vallaga. Elu maal kipub hääbuma igal pool. Need jõupingutused, mida on investeringute näol tehtud, pole suutnud peatada inimeste vähenemist maapiirkondades ja isegi enamikes Eesti linnades. Lisaks inimeste lahkumisele maalt on ju ka iive suures miinuses. Ilma riigi maaelupoolsete radikaalsete meetmeteta on kohalikul omavalitsusel väga raske sellele piiri panna.

Jaak Läänemets:

1. Jäi mulje, et liitumine oli Avanduse valla rahva jaoks kui paratamatu-sega leppimine. Tundub, et mitte kõik inimesed ei ole Väike-Maarja valda veel omaks võtnud.

2. Elu läheb edasi ja areneb võimaluste piires. On ju omavalitsuse võimalused mingeid erilisi arenguid esile kutsuda hästi piiratud. Iga piirkonna areng sõltub ennekõike kohalikest inimestest, nende ettevõtlikkusest ja initsiatiivist.

Kaarel Moisa:

1. Mingi ettekujutus oli, mida kahe valla ühinemine tähendab, aga mis täpsemalt juhtuma hakkab, seda ei osanud arvata. Otsast asja harutades oleme minu arvates suutnud piisavalt oma tegemisi selliselt korraldada, et Simuna kandi rahvas ei peaks ennast tõrjutuna tundma.

2. Eks sellele küsimusele annavad parima vastuse ikka Simuna inimesed. Ise olen küll veendunud, et Avanduse vald ei oleks suutnud sellisena toimida, nagu see praegusel tasemel on, samuti selliseid investeringuid piirkonda teha võrreldes sellega, kus me need koos oleme teinud. Kindlasti on elanike suhtlemist valla ametnikega jäänud vähemaks, aga kui palju ja kui tihti sellist otsesuhtlust tänapäeval tegelikult vajagi on?

Reet Maadla:

1. Kümme aastat tagasi olin ma kindlalt ühinemise vastaste poolel. Kuidas me siis ei suuda ennast majandada, kui meist väiksemad omavalitsused toime tulevad. On vaja vaadata üle valitsemisressursid, olla kindla-meelsem ja rohkem end usaldada. Täna olen arvamisel, et ühinemine ei ole muutnud midagi halvemaks. Raske võrrelda, sest ei tea ju kuidas oleks me iseseisvana toime tulnud. Hirm oli ääremaastumise ees, et kõik asutused suletakse, inimesed lahkuvad, maad jäävad sööti jne. Riigi poliitika vastu on ka suurel vallal raske astuda, kuid meie omavalitsus toetab pangaautomaadi olemasolu, kooliõpilaste ja lasteaia kohtade arv on viimastel aastatel hoopiski kasvanud, rahvamaja on peaaegu remonditud, spordihoone saanud uue põranda ja õhtuti säravad tuled aken-des tõestavad majade aktiivset kasutust. Meie piirkond on tuntud maaviil-jeluspiirkond, kõik põllulapid on eeskujulikult ülesharitud. Paraku inimesed elavad oma elu ja teevad omi tegemisi ning ei mõtlegi, mis valla kodanikud nad on.

2. Ma olen kindel selles, et meie elu ja toimetulek sõltub ikka igast inimesest endast. Mida arukamalt me suudame oma mõtteid ja soove teatavaks teha, seda paremad on võimalused oma piirkonda arendada. Täna sel

päeval võime olla rahul päris paljude asjadega, näiteks Simuna alevik ei ole kunagi nii valgustatud olnud kui täna. Teed ja tänavad on saanud esialgu küll osaliselt uue ilme, kuid loodame, et töö jätkub. Hästi on korraldatud lumetõrje ja muru on alati niidetud. Kesk-konnateadlikel kodanikel on võimalus prügi sorteerida ja tuua see jäätme-jaama, kus võetakse vastu erinevaid jäätmeid. Meie turvalisust aitab hoida videovalve. Kaamerad on alevikus päris mitmes strateegilises kohas. Rohkem peaks elanikud ise kandma hoolt oma kinnisvara eest, mida nad on soetanud. See puudutab eriti meie aleviku peatänavat, kus hoonete aknad on laudadega kinni lõõdud ja hoonete ümbrus hooldamata. Uue näo on saanud Simuna bussijaam. Rõõmustab sotsiaaltöö väga hea korraldus meie piirkonnas. Igal vallakodanikul on võimalus pöörduda osavalla ametnike poole, kes kui ise ei suuda teid aidata, edastavad vajadusel kiiresti info valla keskusse, Väike-Maarjasse.

Kaja Põldmaa:

1. Et kõik ausalt ära rääkida, pean alustama sellest, et elu Avanduse val-las oli ütlemlata ilus: Simunas oli pe-rearst, apteek, postkontor, pangakon-tor, lillepood, ööpäevaringselt avatud kauplus, „Mummi“ kondiitriäri, pääs-tekomando... Nende asutustega tegi kool koostööd näiteks kutsevaliku ja ühiskonnaõpetuse raames. Asutused olid lähedal, õppekäik ei kulutanud aega ega raha. Kui õpetaja, koolitõta-ja või õpilane haigestus, sai ta perearsti juurde ruttu aja, kohalikust apteegist vajaliku rohu ning paranemine võis alata. Vallal oli oma buss, mis sõidu-tas õpilasi (vastavalt klassijuhatajate ja aineõpetajate aktiivsusele) vähemalt kord õppeveerandis, aga ka sagedamini ekskursioonidele, teatrisse, võistluste-le – kuhu hing ihaldas. Simuna aleviku heakord oli suurepärane.

Vallamaja oli lähedal, vallavanem oli lähedal ja tore oli üksteisel külas käia.

Üks halb asi oli ka. Ajaloolise kooli-maja remondiks ei olnud raha.

2. Ühinemisrahadega sai renoveeritud koolimaja katus, asfalteeritud koolimaja ümbrus ja ehitatud kõnnitee kooli juurest rahvamajani. Vana kooli-maja seisab ikka nukralt ja ootab paremaid aegu.

Arstipunkt, apteek, pangakontor ja teised eespool loetletud asutused on kadunud, kuid ilmselt pole selles süüdi valdade ühinemine, vaid riigi regio-naalpoliitika.

Lapsi on Simuna kooli jätkunud kõikide valitsuste ajal (kevadepäeva) Simuna hariduselu 325. aastapäeva). Ja kõik need valitsused on väiksemal või suuremal määral õppimist ja õpetamist siinkandis toetanud. Simuna tehakse tööd, lauldakse, tantsitakse, tehakse näitemängu ja nii kaua kui jätkub lapsi, jätkub siinkandis ka elu, sõltumata sellest, kui suur või väike meie vald parajasti on.

Väike-Maarja valla osana on Simuna täiesti toimiv üksus ja kindlasti mitte Eestimaa kõige hullem kolgas.

Ene Preem:

1. Toetasin 2005. aastal kahe valla liitumist ning pean ka 10 aastat hiljem seda sammu ainuõigeks. Avanduse su-gusel väikevallal puudus võimekus jät-kusuutlikuks arenguks ning ühinemine naaberomavalitsusega oli paratama-tus. Millisest arengust või jätkusuutlik-kusest me saaksime rääkida tänaseks alla 900 elanikuga piirkonnas?

2. Tänu kahe omavalitsuse ühine-misele on kiirenenud kogu piirkonna areng. Ühinemise tulemusena on tõus-nud omavalitsuse haldussuutlikkus ja investeerimisvõime. Edukad on olnud ehituseks riiklike investeringute ning EL abirahade taotlemisel. Märkimis-väärsed on olnud investeringud inf-rastruktuuri (veemajandus, jäätme-käitlus, kultuuri-, spordi ja vaba aja veetmine) arendamiseks. Valminud on uusi ehitisi ja rajatisi, remonditud ole-masolevaid.

Ühinemise tulemusena tekkis hul-galiselt aktiivseid kodanikeühendu-si, kes on tekitanud uusi võimalusi piirkonna aktiveerimiseks ning tänu vallapoolsele toetusele aidanud tuua piirkonda mitmeid arenguks olulisi in-vesteeringuid.

Irma Raatma:

1. Valdade liitmine oli võimalus mõ-lemal vallal edukalt edasi minna. Väi-ke-Maarja Valla Raamatukoguga liitus tubli ja hästi komplekteeritud Simuna raamatukogu. Ühendamine õigustas end, sest alles mõned aastad tagasi renoveeriti Simuna rahvamaja ja raamatukogu. Praegu on Simuna raamatu-kogu maakonnas üks ilusamaid. Väike vald ehk poleks seda jaksanud. Muidugi oli alguses hirme ja vastuseisu, kuid tänaseks on needki kadunud.

Kahjuks tuleb vaid raamatukogu kausus keskest, sest omavaheline ühendus on juhuslik ja ei toimi väga hästi. Kuid ka siin oleme leidnud või-malused ühendust pidada sotsiaaltõ-taja ja majandusjuhataja abil. Kui tei-sed raamatukogud saavad ka aeg-ajalt omavahel kokku, siis Simunaga juhtub seda harvem.

2. Rahvamaja ja raamatukogu reno-veerimine andis Simuna niigi tublile kultuurielule veelgi hoogu juurde.

Riina Rajaste:

1. Alguses tundsin ebakindlust, ei teadnud, mida toob kaasa suurema vallaga liitumine. Kuna Kärü küla asus ka Avanduse valla ajal niiõelda „ääre-maal“, siis kartsime, et äkki ääremaas-tume veel rohkem. Hullemaks ei ole midagi läinud, ainult töökohti napib Simuna piirkonnas ja ilma autota ei ole võimalik külas elada. Hea, et on säili-nud kool ja lasteaed.

2. Eks suuremal vallal on ka suure-mad võimalused investeringuteks. Re-monditud on rahvamaja ja kool, laste-aias on kohad täis, koolis on viimastel aastatel õpilaste arv kasvanud. Teede hooldus ja remont on heal tasemel. Kü-lades on valitud külavanemad ja kord kvartalis toimub külade ümarlaud. Val-las on korraldatud sotsiaaltransport. Igas valla piirkonnas on töö sotsiaal-töötaja ja kord nädalas käib Simunas sotsiaaltööspsialist. Nii et ma arvan, et kohalikud ei ole kaotanud ühinemi-sega midagi olulist, pigem võitnud.

Riina Tüll:

1. 2005. aastal tundus mulle parim edasi olla ja elada Avanduse vallas. Juba Vana-Roomas oli käibel ütlus, et kui näed-kuuled ühehäälselt otsust, siis otsi despooti või petist. Ei olnud vaja otsida kumbagi, mõlemaid otsuseid oli. Avanduse ja Väike-Maarja valla ühinemise küsimuses läbi viidud rah-vaküsitlus näitas, et vastanutest 63,9% ei soovinud ühineda naabervallaga, ai-nult küsitlusest osavõtjate protsent oli väike. Kartus oli ikka sees, et kas ikka kõik läheb nii nagu ühinemislepingus kirja oli pandud. 10 aastat hiljem on ar-vamine kahetine: on parem, aga samas mõned lubadused ka ei täitunud.

Raamatukogu on mugavates remon-ditud ruumides, kuigi raha raamatute soetamiseks on antud vähem kui Avan-duse valla ajal.

2. Ei oska öelda, kas on väga palju muutunud. Piirkonna elu ju mõjutab ka see, kui jätkusuutlikud on piirkonnas olevad asutused-ettevõtted. Pessimist näeb raskust igas võimaluses. Optimist näeb võimalust igas raskuses. Oleme ikka optimistid, näeme siis võimalusi mõjutada ja muuta oma piirkonna elu ka edaspidi, et elame ja oleme siin ja praegu ning tulevikus.

Valla aukodanikku Arno Kasemaad meenutati 100. sünniaastapäeval luuleõhtu ja mälestuskontserdiga

10. septembril möödus 100 aastat kirjamehe ja koorijuhi, valla aukodaniku Arno Kasemaa sünnist.

Luuleõhtul Väike-Maarja raamatukogus: kõlavad Kaja Kasemaa meenutused.

Arno Kasemaad meenutati luuleõhtuga Väike-Maarja raamatukogus täpselt tema 100. sünniaastapäeval, 10. septembril, ja mälestuskontserdiga Kiltsi lossis 20. septembril. Mõlemal pool oli üles seatud ülevaatlik näitus Arno Kasemaa laialdasest tegevusest.

Luuleõhtul kõlas Arno Kasemaa enda kirjutatud luule ning kuulati te-

leili Allikalt, kauaaegne kolleeg Kiltsi kooli päevilt Liili Heinla ja Arno Kasemaa käe all oma esimesed dirigendikogemused saanud Sirje Sõnum; musitseerisid Armilda Lilleberg (kannel) ja Sirje Sõnum (akordion). Meenutajate seas oli ka Arno Kasemaa abikaasa Kaja.

Mälestuskontserdil Kiltsi lossis laulsid Arno Kasemaa auks ja mälestuseks Kammerkoor Solare (dirigent Ene Üleoja), Rakke Naiskoor (dirigent Rene Põllumaa), ansambel HaLeMaja (juhendaja Jaanus Nurmoja), segakoor Helin (dirigent Valve Libene) ja Kiltsi kooli õpilased (juhendaja õp Karin Kaju) ning musitseeris Arno Kasemaa poeg Olavi Kasemaa (saksofon).

Marju Metsman luges Arno Kasemaa luulet ja liitis kõik esinemised harmooniliseks tervikuks. Ansambel HaLeMaja esitas ka päevakohast uusloomingut: Arno Kasemaa luuletusele „Protsent“ loodud Jaanus Nurmoja laulu.

Arno Kasemaad meenutasid tema kauaaegne kolleeg Kiltsi koolis ja laulukooris Mall Võhandu; mitmete kunagiste Arno Kasemaa juhendatud

laulukooride esindajad: Antti Ilomets Rakkest, naiskoori Viru laulja Rakverest, samuti suguvõsa esindajad. Arno Kasemaa sündis terve sa- jand tagasi. Ta nägi sellest sa- jandist väga erinevaid aegu: nägi sõda ja rahu ning erinevaid riigikordi, aga nägi ka erinevaid inimesi, suhtumisi ja eluhoiakuid. See kõik puudutas tema tundlikku loomust ja pälis suur osa sellest leidis tee tema loomingusse.

Arno Kasemaa loomingut kaudu elab kogu tema kogetu ja läbielatu edasi ning pärandub tulevastele põlvedele.

Ilve Tobreluts

Sügisene Kiltsi...

Ära kuula neid tuuli, mis väljas lõõtsuvad...

12. septembril sai Kiltsi rahvamajas nautida rahvamuusikaansambli Kungla väga meeleolukat kontserti. Ansambli elurõõmsad ja energilised laululood, tantsurütmid ja humoorikad vahepalad

Esineb rahvamuusikaansambel Kungla.

Foto: Krista Rammo

ei jätnud kedagi külmaks.

Et esinejad saaksid vahepeal ka hinge tõmmata, laulis meie kohalik särtsakas raudvara – memmed. Nende repertuaaris oli hingekosutavaid sügislaule ja eriti humoorikas ning päevakajaline sketš. Lisaks kuulasime Johannes Ehasu omanäolist loomingut ning saime teada sedagi, et tema talu nimeks on samuti Kungla. Erksaid sügisese värve

ja graatsiat tõid saali kõhutantsijad.

Teine osa Kungla kontserdist oli sõna otseses mõttes kaasahaarav. Jagati laulikuid ja igaüks, kes vähegi soovis, sai kaasa laulda tuntud laule: Postipoiss, Mustlane.... Ühislaulmise järel tulid Kungla naised publiku sekka ja tantsisimegi kõik koos rukkilõikamise saatel sügisese: „... ma leidsin, sa leidsid ja tema leidis ka, et ei peaks üksi rukist lõikama...“ Ansambli ja publiku silmad särasid.

Pärast laulu ja tantsu oli võimalus kohvikus maitsta ahvatlevaid küpsetisi

ning uudistada kirbukatoas.

Suur tänu kõigile vabatahtlikele panustamise eest: Eha, Ulrika, Birgit, Janely, Marissabell.

Tänu kõigile esinejatele ja osalejatele!

Siret Stoltzen
MTÜ Meie Kiltsi

Kiltsi kooli Tallinna-päevast

Juunis avati Eesti Arhitektuurimuseumis näitus „Mõisast kooliks“, kus oli esindatud ka Kiltsi Põhikool. Kui näituse kuraator Pille Epner saatis meile kutse näitust vaatama tulla, siis hak-

kas idanema idee minna seda vaatama terve kooliga. 16. septembri hommikul kogunes kogu koolipere Kiltsi raudteejaama ja sõit rongiga võis Tallinna poole alata. Esialgu oli väike kartus, kas meie seitsmekümne kahe liikmeline seltskond kenasti istuma mahub. Õnneks oli hommikul reisijaid võrdlemisi vähe ja istekohti jätkus.

Et liikumine Tallinnas oleks lihtsam, siis jagasime õpilased kahte gruppi ning asusime linnas uudistama. Õpilaskogrupid said enda kätte kaardi, et orienteeruda ja leida sihtkoht. Alklassidega suundusime esmalt Paksu Margareeta juurde. Kui kohale jõudsime, siis küsimusele, kus me oleme, tuli kiire vastus: „See on ju Paks Herman!“. Viga sai parandatud ja ekskursioon võis jätkuda. Sammume Linnahalli katusele, et vaadata, kas Soome ikka paistab. Väikest uduvihma trotsides asusime Arhitektuurimuseumi poole tee. Rotermanni soolalaos tutvustati meile maja ajalugu

ning saime ringi käia näitusel „Mõisast kooliks“. Eriti palju rõõmu valmistasid töötoad, kus lapsed said osaleda ja hiljem ka oma koolimaja puudutavat infot leida. Töötubades teadmised rakenda-

Arhitektuurimuseumis jätkus uudistamist ja põnevaid tegevusi.

Foto: Merje Leemets

tud, suundusime sööma Rotermanni kvartalis asuvasse kohvikusse. Teel sinna tervitasime vanemat kooliastet, kes läksid samal ajal Arhitektuurimuseumi külastama.

Vanema astme õpilased suundusid Balti jaamast kaardile märgitud marsruuti järgides Toompeale. Teel uudistati majadel lehvivaid lippe. Parim lippude tundja oli Siim ja parim kaardilugeja Birgit. Vanalinnast läbi jalutades jõud-

sid õpilased just avamise ajaks Mere-museumi. Uudistasime laevade ehitamise ajalugu ning tuukriülikonda. Ka meie maja mees admiral Krusenstern oli koos teiste tuntud Eesti meresõitjatega eksponeeritud.

Pärast kerget einet oli vanema grupi kord Arhitektuurimuseumi külastada. Alumise korruse seintel oli soolakristalle, mida uudishimulikud ka maitsest – sool mis sool. Interaktiivsete tahvlite juures töölehtede täitmine oli huvitav ka neile, kes eelnevast pingsast mõttetööst veidi väsinud olid.

Kuna väljasõitudel on alati oluline osa ka poes käimisel, siis seekord said õpilased oma rahakotte kergendada Kalevi kommipoes. Väga populaarsed olid kaunid martsipanist kujukesed.

Tagasiteel rongijaama tutvusime veel vanalinnaga ja sõit kodu poole võiski alata.

Täname kõiki kaasasolnud õpetajaid ja lapsevanemaid, kes aitasid muuta selle päeva kulgemise sujuvaks ning meelde jäävaks.

Õpetaja **Kati Hiir**
Kiltsi kooli huvijuht

Pärandivaderid tegutsevad

Kiltsi kooli 8. ja 9. klassi õpilased osalevad pilootprojektis „Pärandivaderid: Koolinoored kultuuripärandit hoid-

mas“. Mitte kõik pärandipaigad Eestis ei ole vääriliselt hoolitsetud ning ajahamba puremise eest kaitsitud. Seega kutsuti kultuuriministeeriumi poolt koole üles valima kodukohas üks kohaliku kultuuriajaloo ja kultuurimaastiku seisukohalt tähendusrikas objekt ning olemas sellele vaderiks.

Lääne-Virumaalt osutusime ainsateks projektiga liitujateks. Kui õpilastelt kevadel küsisime, kas teeme ära, polnud neil pikalt vaja mõelda – poisitel tekkis kohe huvi ja tüdrukud noogutasid kaasa. Juba aastaid seisab kaunilt renoveeritud mõisahoonel kõrval prügihunnikuks muudetud ajalooline jääkelder. Suviti oli külastajatele lausa piinlik selgitada, millega tegemist. Õnneks suudavad ja tahavad meie lapsed koolikeskkonnas hoidmisse panustada. Samal eesmärgil on kooli õppekavas ka tööpraktikana kirja pandud suvine aiatöö.

Pärandipaiga korraldamine on hea viis kohaliku kultuuripärandiga tutv-

miseks, selle tähtsuse mõistmiseks ning säilitamisele kaasaaitamiseks. Projekt toetab ka koduümbruse ajaloo tundmaõppimist ning kultuuri-keskkonna mõtestamist. Samuti on see seotud tehnoloogiaõpetuse ainekavaga.

Nii lõimegi 23. septembril labidad jääkeldris asuvasse rämpsukihiti. Kantsultandiks palusime arheoloogiadoktori Tõnno Jonuksi, kes on varem arheoloogilisi väljakaevamisi Kiltsi mõisa keldris ja lähiümbruses juhendanud. Tõnno ülesandeks oli jälgida, et me kasu asemel kahju ei teeks. Esialgu kelluga „kultuurikihi“ paksust hinnatud ja surfe uuristanud mees lõi peagi labida ja kühvliga rämpsu kärutamises kaasa.

Keldri lähedale sõidutatud traktorikäru hakkas

vähehaaval täituma. Mida kõike me ei leidnud: katkised pudelid ja purgid, metallkonstruktsioonid, mille otstarbest aru ei saanud, katkised mänguasjad ja meetrite viisi kiletükke. Esialgne plaan prügi keldriakna kaudu välja anda ei toiminud – tegutsejaid oli lihtsalt liiga palju. Tuli alustada koristustööd ka ukseavas. Lapsed olid väga tublid, kohati tuli neid lausa tagasi hoida, et suure rahmeldamisega endale liiga ei teeks. Töö lõppes

planeeritud varem, sest traktorikäru sai täis. Selgus ka tõsiasi, et suutsime tühjendada keldrist ainult kolmandiku. Tööd jätkub oodatust kauemaks, aga õpilased soovivad alustatu lõpuni viia. Ja kuigi algul võis kuulda küsimust, miks me seda teeme, siis tööpäeva lõpus sai ka ilma sõnalise vastuseta selgeks, milles seisneb oma kätega tehtud töö võlu. Veel ei ole täit ülevaadet, milline väärtuslik ja suurejooneline ruum peitub sodi ja rämpsu all, kuid tasapisi edasi tegutsedes võivad kõik osalised rahuldust tunda – see on meie korras- tatud ja me hoiame seda edaspidigi korrasstatuna.

Aitäh kõigile osalejatele!

Merje Leemets
Kiltsi põhikooli direktor

Foto: 2 x Merje Leemets

Andero Põllu alustas Kiltsi koolis teist ringi – seekord õpetajana

Alustasid kunagi Kiltsi koolis oma kooliteed ja nüüd oled jälle siinsamas tagasi! Mis jäi vahepeale?

Esimene eluetapp algas Kiltsi põhikoolis 1987. aastal. Olen pärit Vaost 3-lapselisest perest, hiljem, kui lõpetasin põhikooli, kolisime Pärnumaale. Pärast Kiltsi põhikooli käisin gümnaasiumis Otepää suusakoolis (praegune Audentes), 11. klassi läksin Pärnu-Jaagupi keskkooli ja paralleelselt õppisin Pärnumaa spordikoolis. Minu ala oli murdmaasuusatamine ning spordikoolist omandasin abitreeneri kutse. Pool aastat pärast keskkooli lõppu töötasin suusabrikus Viisnurk, kus olin suuskade valmistaja ja testija.

Pärast seda läksin Eesti Kaitseväge. Tollal oli kaitseväge all kolm väeliiki: maa-, õhu- ja merevägi, mind suunati viimasesse. Aasta aega teenisin Rannakaitse Kompaniis. Merevägi oli tolleks ajaks eksisteerinud ainult 4 aastat, kõik oli alles arenemisjärgus. Mul on suguvõsas meremehi ja ilmselt olin sealt saanud merepisiku ning kui hakati looma mereväe juurde tuukrigruppi, tekkis isu minna sinna ülejateeni jaoks. Merearmastus on saanud jõudu ka kindlasti Kiltsi koolist, kus on teatavasti elanud meresõitja Krusenstern. Nii sai minust 15 aastaks miinituuker. Selle aasta 15. septembril tulin reservi. Mereväes teenimise ajal astusin ka Eesti Kaitseliidu Tallinna maleva Meredivisjoni liikmeks ja olen siiani liige.

Enne kaitseväge oli mul juba isu minna õppima kas keemiat või bioloogiat, milles mul oli tänu õpetaja Võhandule väga hea põhi. Kuid perekondlike majanduslike raskuste tõttu pidin minema tööle. Kaitseväes töötades oli ülikooli mineku igatsus kogu aeg olemas, kuni 2010. aastal tundsin, et olen end majanduslikult piisavalt kindlustanud ning veel piisavalt noor, et minna õppima. Aasta varem, 2009. aastal proovisin astuda Tallinna Tehnikakõrgkooli teedeehitust õppima, mis mind ka huvitas, aga tundsin, et sport on mulle siiski hingelähedasem ning asusin järgmisel aastal Tallinna ülikooli kaugõppes kehakultuuri õppima. Teedeehituse puhul oli miinuseks ka see, et teedeehitajad on palju kodust ära. Merel olles olin aga piisavalt kogenud sellise elukutse miinuseid.

2014. aastal lõpetasin bakalaureuseõppe ja jätkasin õpinguid magistrantuuris. Selle aasta suve lõpus tehti mulle ettepanek tulla Kiltsi põhikooli varjupaiga taotlejatele keelekümb-lus-õpetajaks. Vanaema ja vanaisa, kes olid siit pärit, olid mulle pärandanud maja Liivakülas ja plaanisin varem või hiljem siia tagasi tulla. Kuna ma niikuinii õpetajaks õpin, siis plaanisin õpetajaks hakata. Nii võtsingi selle väljakutse vastu ja astusin tundmatusse. Kaotasin küll majanduslikus mõttes palju, kuid ma usun, et sellest valikust tuleb midagi head tulevikuks.

Õpetajatöö kõrvalt renoveerin oma vana talumaja ja elan üsna äärmuslikes tingimustes ilma vee ja kanalistsiooni-ta. Kevadel oli mu talu õppuse Siil üheks staabiks ja tegin sinna sõduritele kilesauna, mida saan nüüd ka ise kasutada. Nii et elan hetkel väga askeetlikes tingimustes.

Räägi oma spordipisikust, mis sind lõpuks ka õpetajatöö juurde tõi!

Spordipisik sai alguse Kiltsi koolist. Õpetaja Kaur andis mulle algteadmised suusatamisest. Tollal olidki Kiltsi koolis populaarseimateks spordialadeks kergetõustik ja suusatamine. Suusatrenne tollal polnud, aga vabal ajal käisime Ebavere mäel ise harjutamas. Õpetaja Kaur oli kihvt õpetaja. Esiteks ta oli meesterahvas ning meile poistele eeskujuks. Ta oli konkreetne, diskreetne, oskas õpetada ning oli eeskujuks

nii käitumiselt kui isiksuselt. Ta oskas hästi juhendada ja suunata ning täitis kehalise kasvatus-õpetamise põhi-ülesande: süstis meisse spordipisiku. Seda ta tegi väga hästi. Kiltsi kool oli väga sportlik ja maakondlikel võistlustel olid väga head tulemused. Nagu ka praegu tegelikult.

Mida Sa Kiltsi koolis õpetad?

Olen 4. klassi matemaatika- ja 3. klassi tööõpetuseõpetaja ning muukeelsete õpilaste keelekümb-lus-õpetaja ja tugiisik.

Mulle meeldivad kõik tunnid. 4. klassiga saab matemaatikatunnis palju nalja. Nad on hästi elavad lapsed ja teevad omavahel head koostööd. See hetk, kui

mu sõna ja saavad aru, mida neilt ootatakse, mina saan aru, mida nemad tahavad, ja rõõm on ka kuulda juba esimesi eestikeelseid lauseid nende suust. Tundub, et metoodika, mida õpetamisel kasutan, töötab. Kasutan õpetamisel keelekümb-lus-programmi õppematerjale.

Õpetamisel on mulle kindlasti abiks ka enda lapsed. Mul on neli tütart ja olen näinud kõrvalt nende keelelist arengut. Ka emakeeles rääkima õppimine on põhimõtteliselt ju keelekümb-lus: laps kuuleb, kuidas vanem räägib, ja matkib seda. Ja samamoodi nagu võõrkeele õppimise puhul, areneb esmalt ka emakeeles passiivne keeleos-

mõeld. Mul ei ole probleeme õpilastega, kellega mitmed naiskolleegid hädas on. Nad isegi ei ürita korda rikkuda.

Kas õpetajatöös on sulle miski tulnud üllatusena?

Võib-olla see, kui suur on selles töös vastutus. Ma ei osanud õpetajaks õppides sellele niimoodi mõelda. Ülikoolis küll räägiti sellest, aga kogemus puudus. Nüüd tajun, et esiteks on tegemist teiste inimeste lastega. Lapsevanema-na tean eriti hästi, mida tähendab oma lapse teise täiskasvanu kätte usaldamine. Samuti olen vastutav nende tuleviku eest ja selle kaudu kogu ühiskonna eest, sest õpetajana kujundame tulevat ühiskonda.

Andero Põllu – tagasi oma kodukoolis. Foto: Merje Leemets

näen, et laps on aru saanud, mida olen õpetanud, tekitab ka hea tunde. Olen mereväes olles ka pidanud palju numbritega tegelema. Navigeerimine nõuab nii matemaatilisi kui füüsilisi oskusi, nii et matemaatika on mulle aastaid olnud igapäevane asi. Olen ka lastega mõnikord arutanud seda, kus elus läheb matemaatikast vaja ja see annab tunni-le nii-öelda värvi juurde.

3. klassi tööõpetus on tore tänu laste fantaasiale. Nende joonistused ja ülesannetele lähenemine on huvitav ja pakub üllatusi.

Keelekümb-lustunnis on ka omad rõõmud. Mul on praegu 4 muukeelset õpilast: 1 ingu-šš, 2 dagestanlast ja 1 ukrainlane. Lisaks emakeelele räägivad kõik ka vene keelt, see on nende omavaheliseks suhtluskeeleks. Muidu on nad nagu lapsed ikka, sära on silmis, võib-olla natuke temperamentsemad on küll kui eesti lapsed.

Ütlen ausalt, et omaksvõtmisega läks aega, aga nüüd, pärast esimest kuud saame hästi läbi. Nad kuulavad

kus: laps hakkab kõigepealt aru saama keelest, siis tulevad esimesed sõnad, tegevuste, asjade ja sõnade vahele teki-vad seosed, kuni arenebki kõneoskus.

Kuidas õpilased sinusse suhtuvad? Austavad nad sinu kogemusi väljaspool kooli?

Ma ei oska öelda, kui palju see on mingit mõju avaldanud, pigem ma arvan, et õpilastele mõjub väga tugevalt see, et olen meesterahvas.

Suhtumine meesõpetajasse on kindlasti teine ja mehi peaks koolis olema palju rohkem, õpetajad peaksid koolis sooliselt võrdselt jagunema.

Kas õpilased sarnanevad sulle endale?

Jah, ikka. Meil on siin ju üks väike Andero, suhteliselt sarnane oma käitumiselt sellele, milline mina olin. Ma ei olnud ju ei hinnete ega käitumise poolest eeskujulik õpilane ning see tegelikult aitab mul paremini aru saada n-ö rüblükute mõttemaailmast. Tänu sellele suudan neid paremini mõista ja juhtida. Suudan neist paar sammu ette

või aru andmas. Nüüd olen ise see, kes õpilastelt aru pärib. Eks see ikka vahel võib-olla natuke muigama paneb.

Maja on muidugi ümber ehitatud, klasside asetused on muutunud. Selle võrra on mälestusi võib-olla vähem. Praegune õpetajate tuba on minu vana koduklass. Nii et on erinevusi.

Kas sul on õpetajana eeskujusid?

Jah, võib öelda küll. Kiltsi koolist näiteks Lembit Keerus, kehalise kasvatus-õpetaja Valmar Kaur ja Mall Võhandu, kes rääkis meile sportliku eluviisi tähtsusest ja jutustas inspireerivaid lugusid oma elust. Ning ülikoolist õppejõud Kristjan Port, kes oskas oma teadmisi väga hästi edasi anda.

Mis on kõige tähtsam, mida õpetaja lastele peaks edasi andma?

Kindlasti eeskuju ja väärtushinnangud. Õpetaja peab olema eelkõige eeskuju, igas mõttes. Klassi ees olles ma tajun seda, et õpetaja peab oma käitumist ja sõnu kontrollima. Minu jaoks on see lihtne, sest kaitseväälasena olin samamoodi oma käitumises piiratud, ma ei saanud kõike teha, mis oli lubatud tavainimesele. Kaitsevääst olen saanud ka koolitamiskogemuse. Nii et tänu sellele on praegune olukord minu jaoks loomulik ja kohaneda pole raske. Mulle tundub, et kaitsevääst kooli tulla on lihtsam kui mõne teise ameti pealt.

Kas kool on organisatsioonina seestpoolt vaadates selline, nagu sa arvasid, et ta on?

Minu arvates see ei erine väga palju kaitsevääst. See on samamoodi asutus, mis peab olema väga jõuliselt, arusaadavalt ja konkreetselt juhitud. Mida vastutusrikkam on organisatsiooni roll ühiskonnas, seda organiseeritum see peab olema. Selles mõttes on mul koolis hea töötada, et mul on kindel alluvussuhe, asjad on planeeritud ja organiseeritud, miski pole jäetud juhu-huse hooleks. Mulle meeldib väga ka õpetajatevaheline koostöö siin koolis, mis muudab töökeskkonna meeldivaks. Kui me ise saame omavahel hästi läbi, avaldab see oma mõju ka õpilastele, kellel on tänu sellele ka üldiselt vähem käitumisprobleeme ja lõpuks ka parem õppe-dukus.

Mis on õpetajatöös kõige suuremad miinused?

Olen mõelnud õpetaja sissetuleku peale ja sellele, et ühiskond ei väärtusta õpetaja tööd kuigi kõrgelt. See on ka põhjus, miks meesõpetajaid on koolis kahetsusväärselt vähe, ehkki vajadus nende järele on ääretult suur. Paljudel poistel puudub üldse mehe eeskuju ning enda koolipõlvest näen, kui suur motiveeriv jõud meesõpetajal poisile on.

Kui ma kehalise kasvatus-õpetajaks õppima läksin, siis eks ma sisimas ikkagi lootsin, et see olukord tulevikus muutub. Ja ma ei ole siia maani lootust kaotanud. Võib öelda, et töötan hetkel koolis perspektiivitundega ja ehki praegu on mu majanduslik olukord väga raske, siis usun, et tulevikus olukord paraneb.

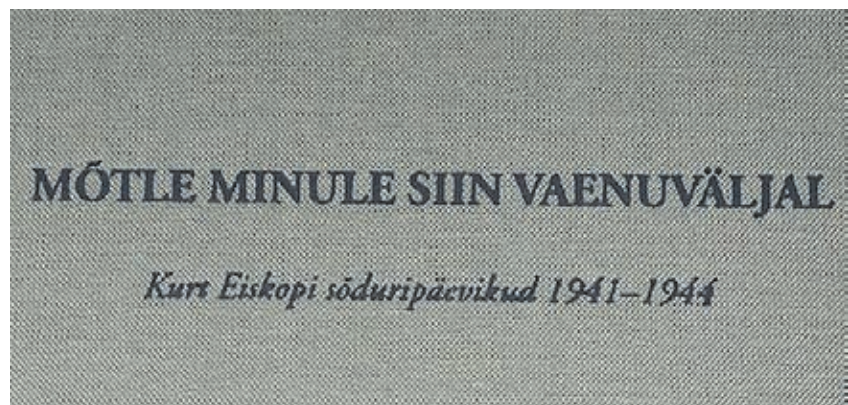
Maakoolides on sage probleem ka koormuse küsimus. Ka mina töötan hetkel vaid poole kohaga. Olen nüüd sügisel otsinud ka lisatööd, kuid kõikjal on kooliaastaks õpetajatega käed juba lõõdud. Nii et majanduslik toimetulek on hetkel mu (töö)eluga seotud suurim raskus, mis on muidugi üsna paradoksaalne, arvestades seda, kui suur vajadus noorte (mees)õpetajate järele on. Aga ma loodan, et see laheneb peagi ja ma ei pea oma vastleitud õpetajatööst loobuma.

Küsis

Mari-Vivian Laht

Kiltsi kooli emakeeleõpetaja

Kurt Eiskopi sõduripäevikud jõudsid raamatusse

Porkuni lahingu 71. aastapäeval, 21. septembril, pärast Loksali ja Vistlas toimunud mälestusminuteid, esitlesi Porkuni koolis Kurt Eiskopi sõduripäevikutest koostatud raamatut „Mõtle minule siin vaenuväljal“.

„Mõtle minule siin vaenuväljal“ on eestlase sõjapäevik Teisest maailmasõjast, aastatest 1941-1944. Mõlemal vaenupoolel võidelnud Kurt Eiskop on järjekindlalt ja kellaajaliselt üles tähendanud kogetud sõja igapäevaelu.

Mahukas raamatus on kokku 410 lehekülge ning see sisaldab ühteist sõduripäevikut. Üks pärineb Kurt Eiskopi Vene sõjaväe ajast ja kümme tema Saksa sõjaväes viibitud ajast. Raamatu koostaja on Väike-Maarja muuseumi juhataja Marju Metsman koos mitme abilisega.

Raamatu esitlusel esinesid laulja Atlan Karp ja akordionist Külli Kudu, katkeid sõduripäevikutest luges Väike-Maarjast sirgunud noormees Karl Teder.

Kui Väike-Maarja Muinsuskaitse Selts hakkas tegelema Porkuni lahingus Saksa poolel võidelnud eestlaste haudade korrastamisega, võttis Väike-Maarja muuseum 1989. aasta kevadel ühendust vennatapulahingus hukkunute omastega. Lahingus langenud Kurt Eiskopi õde Agnes Betlem andis teada

venna päevikute säilimisest.

Väike-Maarja muuseumi töötaja Ene-Riina Ruubel kirjutas märkmikud ümber ja need lasti Väike-Maarja kolhoosi kulul masinkirjas ümber lüüa. Keerulistes majandusoludes jäi käsikiri aga seisma ning trükivalgust päe-

Kurt Eiskopi unikaalsed sõduripäevikud on raamatuks saanud.

Foto: 2 x Ilve Tobreluts

vik tookord ei näinudki. Väike-Maarja Muinsuskaitse Seltsi asjaajaja ja muuseumi juhataja Ellu Moisa loovutas märkmike originaalid Eesti Kirjandusmuuseumile.

2012. aasta Kevadtormi õppuse eel toimetaskapten Priit Rööp Väike-Maarja muuseumisse näituse „Vabaduse

kullakoormad“ ja tundis üksiti huvi, et kas ühe Porkuni lahingus langenud sõduri päevikud on juba välja antud. Tol hetkel ei teadnud Marju Metsman veel nende päevikute olemasolustki.

Ta hakkas asja uurima ja leidis Väike-Maarja muuseumist masinkirjas ümbertrükitud päevikud, mida oli üle 600 lehekülje. Materjal tuli trükkida arvutisse ning see vajus uuesti originaaliga kõrvutamist, sest ei olnud teada, kas ja millises mahus materjali omal ajal toimetati.

Tänu Marju Metsmani ja mitmete abiliste toimekale asjaajamisele jõudsid Kurt Eiskopi sõduripäevikud nüüd, 26 aastat hiljem, raamatukaante vahele. See oli igati tänuväärne ettevõtmine. Sügav kummardus selle suure töö lõpuleviimise eest Marjule ja teda abistanud Heili Nõgenele, Ain Aasale, Indrek Lillemägil, Tiina Vaiksale, Hanna-

Ain Aasa, raamatu „Mõtle minule siin vaenuväljal“ fotode autor:

„Marju sõna otseses mõttes tiris mind nende päevikute juurde. Kevadel aitas tema minul kujundada Porkuni Kurtide Kooli õpilaste ja õpetajate mälestuste raamatut. Mina omakorda lubasin aidata teda selle raamatu jaoks piltide tegemisel. Suvel saabuski aeg, mil Marju ütles, et nüüd on pilte vaja, an-

olla lahingute vaheaegadel midagi kirjutada, oskab seda ka väärtustada. Ma ei arva, et need päevikud on kerge lugemine, aga seal päev päeva kõrval kirja pandu annab väga eheda ülevaate ühe selle aja noore mehe maailmast.

Päevikud on järjekordne väärakas „tellis“ ehitisse, mille loomisel on osa-

Marju Metsmani tänusõnad Ain Aasale raamatu esitlemisel. Foto: Heili Nõgene

dis mulle päevikud ja palus fotod teha. Eelnevalt ma neist päevikutest midagi ei teadnud ja ka nimi Kurt Eiskop ei olnud mulle midagi. Aga päevikuid sirvides, lugedes ja aru saades, millega tegu, olin ma tõsiselt üllatunud. Niisuguseid ehtsaid, pika aja jooksul järjekindlalt kirja pandud mälestusi ei kohta just tihti. Erilise väärtuse annab päevikutele veel olukord, milles kirjutaja viibis. Kes vähegi saab aru sõjast ja sellest, kui keeruline võib sõjamehel

lenud väga palju.

Ja tõepoolest, kui sain kümnekonna aasta eest arhitekt Tiit Kaljundiga Vistlas kokku, et näidata talle tulevase memoriaali asukohta, ei osanud ma arvata, et sellest tuleb midagi nii suurt – midagi, mis nii paljude inimeste hinge puudutab. Arvan, et teod, mida toetab poliitikast puutumata inimeste vaba tahe, lähebki paljudele korda ja sünnitab sügava sisuga asju, mis jäävad püsima.“

Kurt Eiskopi sõduripäevikud “Mõtle minule siin vaenuväljal”

„Mõtle minule siin vaenuväljal“ on eestlase sõjapäevik Teisest maailmasõjast, aastatest 1941-1944. Nii Vene kui ka Saksa poolel võidelnud Kurt Eiskop on järjekindlalt ja kellaajaliselt üles tähendanud kogetud sõja igapäevaelu.

Ene-Riina Ruubel ja Marju Metsman raamatu esitlusel.

Lugeja otsustada on, kas tänaseni käsikirjana säilinud unikaalne materjal on eelkõige meie jaoks kirjutatud ajalooline dokument, eesti rahva koondportree või noore mehe igatsus oma kodu ja armastatu järele.

Kurt Eiskop sündis 25. aprillil 1919. aastal Mõdrikul mõisamoonaka peres. Pere rändas mõisast mõisasse, kus isa Aleksander oli töödejuhataja. Kurt õppis Voore mõisa algkoolis, Erra algkoo-

lis ja lõpetas 6-klassilise Veltsi mõisa Kloodi algkooli. Kloodis oli ta ka noorkotkas. Edasi asus Kurt mõisa isa kõrval tööle nagu õde Agneski. 1. aprillil 1940 (mõnedel andmetel 1939) kutsuti ta Eesti Vabariigi kaitsevähke aega tee-

Nõukogude Liidu Punaarmee koosseisus sõja algusest teada said.

Sõja esimesest päevast alates hakkas Kurt päevikut pidama, tehes juunis ja juulikuul algul vaid lühikesi ülestähendusi, alates 30. juunil 1941 Kilti jaamast tee minekust kirjutas ta üles läbitud jaamade nimed, 5. juulist võtab üleskirjutus päeviku vormi. Täpselt fikseeris ta oma sõjatee Punaarmees ja Saksa vangilaagris kuni kojujõudmiseni 1941. aasta novembris. Talvel 1942 kirjutas ta sõdurimärkmiku kladesse puhtalt ümber, tehes tekstis mõned väiksemad või suuremad täiendused. Käesolevas raamatus on kasutatud esimese päeviku puhul Kurt Eiskopi enda ümberkirjutatud tekstivarianti.

28. mail 1942 registreeriti Kurt Eiskopi ja Edith Visnapuu abielu Albu vallamajas. Nad laulatati 23. juunil Järva-Madise kirikus, kuhu pruutpaar sõitis jalgratastest. Pruutkleit jõudis päralt tund varem teele asunud pruudi isa vankril. Sõja tõttu ei peetud sündsaks pulmas tantsida. Aasta ja kaks kuud abielu ning 1943. aastal saatis Edith taas oma armastatu sõjaväkke – seekord Saksa armee Eesti Leegioni. Jälle usaldas Kurt oma mõtled, tunded ja tegemised päeviku hoolde. Neid sõdurimärkmike kogunes kokku kümme. Esimesed päevikud saatis Kurt postiga abikaasale, teisi kandis kaasas kuni langemiseni Porkuni lahingus 21. septembril 1944.

1944. aasta oktoobri algul käis Kurti isa Porkuni lahinguväljal ja leidis kohalike elanike poolt kokkukorjatud

paberite hulgast mõned Kurti päevikud ja kirjad – viimase kirja kodunt ja õde Valve surmateate. (Valve sündis 29. septembril 1929 Erras, suri 1. septembril 1944 Äntus angiini ning maeti Väike-Maarja vanale surnuaiale). Kolm-

kirjaviisi: sõnad punkert, liitert, esimine, alganud, kotlett, sohkolaad, pääle, mull, kaartid; lühendite lõpus punktid (km., gr.); kokku- ja lahkukirjutamine. Loetavuse huvides on lisatud kirjavahemärgid ja mitmed joonealused sel-

Raamatu „Mõtle minule siin vaenuväljal“ esitlus tõi Porkuni kooli rohkesti huvilisi. Foto: 2 x Heili Nõgene

kümmend aastat hiljem, 1974. aastal, said omaksed ajalehekuulutuse kaudu teada Kurti matjast Porkuni lahinguvälja ääres – Poomi perest, kelle kaudu jõudis nendeni veel kaks päevikut.

Esimese kümnekonna päevikulehe lugemisel sai selgeks, et tekst vajab vaid pisiparandusi, säilitada tuleb autori sõnastus, stiil ja vorm. Nii on käesolevalt võimalik lugeda ajastupärast

gitused. Kõik koha- ja inimeste nimed on esitatud nõnda, kui need esinevad algallikas. Oma abikaasa Edithit kutsus Kurt päevikutes „Tilluks“.

Marju Metsman

raamatu koostaja
Väike-Maarja muuseumi juhataja

Heili Nõgene – üks raamatu „Mõtles minule siin vaenuväljal“ materjali ettevalmistajaist:

Kurt Eiskopi sõduripäevikuteni jõudmise eest saan tänulik olla mõttekaaslasel Marjule, kes rääkis neist esimest korda ilmselt paar aastat tagasi. Säilinud originaalpäevikud kõlasid erilisena ja nende avaldamine omakorda suure projektina – just sellisena, mille peale mina esialgu aukartusega eemalt vaataks, ja just sellisena, mida Marju otsustavalt teostama asuks.

Heili Nõgene. Foto: Erakogu

2015. aasta suvi jääb minu jaoks eelkõige „sõduripäevikute suveks“, mil veetsime Marjuga kümneid ja sadu tunde materjale kõrvutades – üks luges originaalpäevikuid ette, teine kustutas, täiendas, parandas arvutiteksti. Töötasime selleks välja töötüsikli – 2,5 A4 lehekülge 25 minutiga, 5 minutit pausi, järgmised 2,5 lehekülge, 5 minutit pausi ja järgmised leheküljed.

Marjul peatoimetajana lasus vastutus raamatu kui terviku eest, korraldustöö, teiste vajalike abiliste leidmine ning raamatu kujundus ja küljendus, mille ta ise ilma teenust trükikojast sisse ostmata oskuslikult ära tegi. Enne trükkiminekut saime raamatut veel üle lugeda, lugeda ja lugeda, et likvideerida viimasedki kogemata tekkinud vead, kustutada tekstist ülevõetud tühikud, „trükkida puuduolev koma leheküljele 366“ ja muud sellist.

Elasin kuude viisi mõtteis neis sõduripäevikuis, nii et kui sattusin reisil olles lennukis Loomingu raamatukogu toimetajaga Eestist kõrvuti istuma ja vestlema, jõudsin märkamata tutvuse esimestel minutitel jutuga Kurt Eiskopi sõduripäevikuteni.

Mida lähemale päevikud minule jõudnud olid, seda suurem hingevärin tekkis. Need andsid võimaluse mõtiskleda selle üle, kuidas sõdurielu ei koosnenud ainult sõjafilmi-dest nähtud lahingustseenidest, vaid teadmatusel, vabadusetusest, igatsusest, inimlikest emotsioonidest. Armsama kirja ootusest ja rõõmust paksu supi üle. Paljudest lihtsatest tunnetest, mida meie oma ajas võime samaaegselt mõista ja mitte mõista.

On olnud privileeg hoida käes originaalpäevikuid, mis enam kui 70 aastat tagasi ühe sõduri kuuepäevase sisaldasid kogu tema elu. Sama eriline on päevikute teekond 1940ndatest tänapäeva tänu mitmetele olulistele inimestele ja võimalus inimestel üle Eesti osa saada materjalist, mille kohta Kurt Eiskop ise on kirjutanud: „See on dokument minu elust“.

Endiselt tõuseb iga kord kurku klomp, kui avan raamatu „Mõtles minule siin vaenuväljal“ viimase lehekülje, Porkuni lahingupäeva hommiku, ning loen, mis tunnetega Kurt Eiskop oma viimasele lahingule vastu läks.

Katkeid Kurt Eiskopi sõduripäevikutest

22. juunil [1941], kui Suur-Saksamaa kuulutas Nõukogude Liidule sõja, viibisime laagris Petserimaal Korelas. See kergendas meie südant, sest nägime selles enda pääsmist punase kolletise küüsis. Meis kasvas üha enam viha venelaste ja bolševike vastu, kui Petseri jaamas käies nägime neid pikki ronge, täis Venemaale küüditatavaid inimesi. Teadsime, et varsti ootab meid kõiki sama saatatus. Osa meie polgu kaadrit oli juba minema viidud mingisuguse kursuse või õppuse nime all. Meie võtsime sõjakuulutuse rahuldusega vastu, kuigi teadsime, et meil tuleb minna sõdima sakslaste vastu. See meid ei heidutanud, sest meil valmisid plaanid põgenemiseks, samas oma kodumaal, kui ka juhtudeks sõjas. Kuhu meid aga rindele viiakse, seda me küll keegi ei teadnud. Ootasime olukorra kujunemist. Teenisin sel ajal veel polgu staabis kirjutajana. Nüüd hakkas kibekiire laagri varustuse pakkimine ja ärasõit. Polguülem, komissar ja staabiülem – need kõik olid venelased ja närvisesid pööraselt. Meie eestlasest polguülem kol.-lt. Valter Martma ja staabiülem kapten Verner Püss viidi juba siis minema, kui 5. juunil laagrisse hakkasime sõitma Kiltsi jaamast. Algas siis kiire varustuse vedu jaama. Polnud enam õiget õõ rahugi. Sageli töötasime staabis ööd läbi hommikuni. Nüüd nõuti igasuguseid nimekirje meeste kohta ühes elukoha, sotsiaalse päritolu ja palju muuga. Telefonid helisesid, kõneldi Tallinna, Riiga ja ei tea kuhu. Iga niisuguse kaugekõ-

nega närvilikkus kasvas. Me saime aru, millest see oli tingitud – ebaedu rindel. Liikus juba meie seas kuuludusi.

25. juuni lõuna paiku jõudsim Kiltsi jaama. Anti käsk ešelon siin maha laadida. Esimese kraamiautoga sõitsin Väike-Maarjasse. Alles seitseistkümmend päeva tagasi läksime siit. Terve polk kogus siia kokku, viibides Müüriku mõisa taga metsas, sest hoonete läheduses kardeti õhurünnakute hädaohtu. Nüüd hakkas täienduseks saadud meeste varustuse ja relvade väljaandmine ja allüksuseisse jagamine. Likvideeriti polgu kool ja 3. divisjon. Tehti kiire ettevalmistusi rindele sõiduks.

26. ja 27. juuni kulusid väeosa korralduseks. Juba siis saime tunda toidupuudust. Hankisime seda pagariilt, kes saia ja piima müüs ainult meile, eestlastele. Siin kuulsime me rindeuudisest, et sakslased on juba Riia all. Meie aga pidime sõitma kusagile põhjarannikule rannakaitseks.

29. juunil saime käsu liikuda kogu varustusega Kiltsi suunas. Peatuma jäime jaama lähedale metsa. Olukorda peeti nähtavasti nii tõsiseks, et kahurid pandi metsa servale laskesuunaga jaama suunas. Sellest selgus meile, et sakslane polnud enam vist kaugel. Igauks meist, eestlasist, pidas nüüd nõu ära põgeneda, et sellega pääseda sõtta minekust. Kuid nii paljud loobusid sellest, et ei teadnud, kui kaugel sakslased asuvad. Ühtlasi öeldi meile, et kes põgeneb ära, selle vanemad viiakse ära ja varandus konfiskeeritakse. See pani mõtlema. Mõned siiski läksid ... Ka mina pidasin koos oma valla mehe Vaiguga põgenemise kavatsust. Meie kavatsesime tulla ära ratsahobustega kaasa võttes peale püsside veel ühe „Madsen“ kuulipilduja koos laskemoonaga. Kõik oli valmis, ainult tulla, kuid jäime sinna kartusel, et viiakse vanemad ära ... Sama päeva õhtul hakkasime laadima ka 2. divisjoni rongile ärasõiduks. Kuhu – seda me ei teadnud. Nüüd nägime ka, et Venemaal tulnud noorte oli välja antud isegi meie talivarustus, mis meilt kevadel ära võeti. Sel teel rüüstati meie sõjaväe veel siia jäänud vähesed varad. Ešeloni laadimine edenes võrdlemisi visalt, vaatamata

komissari ja politrukkide kisale ja ähvardustele. Meie, eestlased, tegime eriti vähe. Meie pilgud olid pööratud sageli lõuna poole ja otisid pilverünnaste vahelt neid võimsaid teraslinde, mis takistaksid meie ära viimist kaugemale ... „Peaks sakslased tulema,“ nii mõtles küll iga eestlane. Kuid nad ei tulnud, olid liiga kaugel meist ...

30. juuni pärastlõunaks oli jõutud siiski rong valmis laadida. Vedur seisis ees suunaga Tapa poole. Enne väljasõitu aga käsutati kõik rivis, eriti eestlased, et kindlaks teha, kas pole keegi meist ära põgenenud. Selgus ka, et üks oli ära kadunud. Hakkas tibama peent vihma. Nagu oleks loodus tunnud kahju meie õnnetust vaadates ... Teadsin, et keegi meist ei tahtnud rongile minna. Siis jaotati meid vaguneisse. Igas vagunis oli kolm eestlast ja viis venelast. Need olid meie valvurid ... Seisid kogu aeg laetud püssidega. Pärast vagunisse minekut ei lubatud meid enam maha. Järsku

Kurt Eiskopi 11 sõjapäevikut. Foto: Heili Nõgene

ma näen enda hämmastuseks väljas isa, kes mind otsis. Oli tulnud koos armsa Tilluga minu isiklikke asju ära viima ja said ka veel mind näha ... Tõivad veel mulle kodust toitu ja isa andis mulle ka raha. Kuigi vagunist oli keelatud maha minna, ei hoolinud ma sellest, vaid tahtsin veelkord suruda oma huuled Tillu suule hüvastijätuks. Raske oli lahkuda. Pisarad purskusid silmi, kui pidin minema tagasi vagunisse ... Tundsin, nagu oleks süda mu rinnus rebenenud kaheks ... Nii raske oli ... Sadu tihenes ... Järsu nõksuga hakkas rong liikuma. Korra vilksatas veel läbi vaguniukse oma armsa Tillu kuju, kes, toetudes vastu puud, ei tahtnud näha seda rongi, mis rataste müriinas kandis kaugemale tema armsama ...

Siis ei näinud ma enam midagi. Olime kui vangid. Tapalt väljudes selgus, et port. asp.n.s. Rõigas, kes sõdima oli läinud, polnud enam tagasi tulnud. Valvet meie järele kõvendati. Nüüd teadsime ka niipalju, et sõidame siiski rindele kusagile kaugemale Venemaale ... Meeleolu meil, eestlastel, oli kõigil halb. /.../

12. septembril 1943. /.../ Kell on praegu ½ 6. Sõidame Aruküla ja Kehra vahel. Väga kitsas on olla vaguneis. Ka jahe on siin olla. Tillu, süda on raske. Sõidan kodu poole, kuid koju ei saa. Nii kahju on, et sind ei näe. Ela hästi, mu kallis, kallis. Kell 7.20 Jänedal. Näha ei olnud mitte kedagi. Isegi, Tillu, sind. Kell 08.30 jõudsim Tapale. Saatsin Tillule kaarti posti. Seisame enne jaama. Kell on 8.45. Ilm on ilus, kuid pilves. Päikest me ei näe. Tillu, nii raske on olla teel. Mida enam rattad veerevad lõunasse, seda enam rebeneb süda ja hing minus. Tee ees on raske ... Vast suudan neid taluda. Kohtasin siin Mikiveri end. 1. patareist Narvas. – Kallis, ole minule, ära unusta mind mitte. Küll tulen taas tagasi. Ära väsi ootamast ega kõike lootmast mind jälle kord kodus näha. Küll tulen. Tapal olime veel kell 10.40. Seisame ja ootame, mis saab. Ka Albert Truu oli siin. Kell on 12.15. Oleme praegu veel Tapal. Aeg venib väga pikalt. Tillu, sinule mõtlen praegu nii väga. Kui oleksin praegu ometi kodus. Sääln on nii hää olla. Ilm on vilu ja palitut ei ole ka minul. Kuid kallis, usun, et suudan kõik need raskused võita. När-

vid on õige pingul, muud kui suitseta ainult. – Poisid toovad siia külast „Metsa kohinat“. Lärmi on õige palju vagunis. – Kurv olen ainult nii väga, et sind ei ole enam näinud. Kostiveres oleksin tahtnud veel nii väga Sind näha. Kuid miks ei tulnud sa ometi? See vaevab mu südant veel väga. Tapalt sõitsime ära kell 15.00. Tartu poole. Kell 15.25 olime Tamsalus. Kiltist läbi kell 15.14. Näha ei olnud kedagi. Vägeval 16.20. Jõgevale jõudsim kell 17.00. Rahvast õige palju. Ilm on täna ka haruldaseks ilus. Kahju on neist ilusaist sügispäevist Eestis – need jäävad mull nägemata. Kell 18.30 jõudsim Tartu. Välja meie ei saa vagunist. Rahvast on jaamas õige palju, samuti lilli. Minule kahjuks ei ole neid keegi toomas. On küll Tillu kodus, kuid ta on nii kaugel. Kurv olen, nii kehvalt ei ole ma küll nii kaugemale teele veel läinud. Raske on, kuid parata ei ole. Tillule saatsin veel ka kaarti. Võibolla viimased teated Eestist. Kui on võimalusi, siis muidugi veel ka edaspidi. Istun

vagunis ja ootame edasi sõitu. Vormis mehed on kõik linnas. Päike kaob silma piiri taha. Õhtu jõuab kätte. Võibolla viimane Eesti pinnal. Eesti muld ja eesti süda, neid ei keegi lahuta. Kuulda oli, et kell 21.00 sõidame edasi. Saime tuua endale ka vett. Söön ka kohe valges õhtust. Kurbus asub mu hinge, et sina, kallis, jääd nii kaugemale. Rõõm ei leia teed minu palgeile enne, kui olen taas kodu tagasi. Oota, kallis, ma tulen kindlasti kord, loodan, et juba jõuludeks ... Siis ühendame huuled nii kestvaks ja

kirglikeks suudluseks. Neid on tänavu suvel nii vähe. Viimane ja nii vaevaline oli veel Kostiveres. Kallis, kallis, kallis! Jään kurvana edasi ja iial ei unusta Sind ja armastus sinule on igavene. Viimase hinge tõmbeni. Ela hästi ja sinule mõtlen ma alati! Kella 21.00 paiku sõitsime Tartust edasi. Veidi enne kella 24.00 jõudsim Valka.

16. veebruaril 1944. Tartust sõitsime läbi kella 02.00 ajal. Ärkasin kell 2.30. Kell 3.00 hakkab jälle rongivalve. Lund on maas siin rohkem, kui oli Lätis. Külma on ka üsna palju. Huvitav, kuhu läheme? Vast saab kusagile Tapa kanti. Kell on 2.50. Seisame Tabiveres. Kell on 06.00. Nüüd me seisame Wägeval. Kella 03.00 kuni 05.00 olin postil. Nüüd rong seisab siin juba hulk aega. Süda on millegipärast nii rahutu ja raske. Ilus lumevaip katab maad. Kuu paistab selgest taevast. Näis, kuus meil läheb ja kuhu läheme. Kui vaid saaks oma Tillut näha! Pole ka aimu, kaugel rinne asub. Räägitakse, et venelased kõik ära tapavad erainimesed. – Rakkes andsin Äntu kirja posti. Hommik on selge ja üsna külm. Süüa pole ka midagi. Kell on 7.40. Seisame enne Kiltsi jaama semafori ees. Täpselt Kiltsi mõisa kohal. Kuna siin aega ja vesi käepärast, siis pesin enda silmi-käsi. Kohvi sai ka. Kelti käest sain veidi liha-leiba. Ta sai Wägevalt tuttavate käest. Nüüd pole kõhutühjus nii halb taluda. Kell on 8.30, seisame ikka veel samas. Kell 09.00 sõitsime Kiltsi jaama. Nüüd seisab rong siin. Neid on ka õige mitu. Olen praegu postil. Kiltist saatsin Äntu veel teise kaarti. Täna on väga ilus ilm. Patarül oli väga vihane, et poisid paar eraisikut päale võtsid. Lasi joosta ja roomata. Kell 11.00 tuln postilt ära. Rong seisab ikka veel Kiltsis. Meel on nii nukker, et ei saa koju minna. Oleks seda teadnud, et siin rong nii kaua seisab, oleks võinud Äntus ära käia. Nüüd ei tea ka nemad, et ma siin olen. Eks paari päeva pärast saavad kirja kätte. Kirjutasin Tillule veel kolmanda kirja. Kiltist sõitsime edasi kell 11.30. Tamsallu jõudsim kell 12.00. Rong seisab jälle. Ilus selge talveilm. On kuulda, et sõidame Jõhvi. /.../

Väike-Maarja õpetajad vaatasid õpetajate päeval minevikku ja tulevikku

Väike-Maarja gümnaasiumi ja õppekeskuse töötajad alustasid tänavust õpetajate päeva digipädevuste arendamisega ning jätkasid Väike-Maarja muuseumis rännakuga hariduse ajalukku.

Õpetajad muuseumitunnis. Foto: Heili Nõgene

Ühtlasi alustati käesolevat õppeaastat läbivat igakuist digiesmaspäeva traditsiooni, mil õpetajad juhendavad üksteist erinevate veebikeskkondade kasutamisel. Idee sai alguse kevadel

õpetajate seas läbiviidud digipädevuste uuringust, millest direktor Marje Eelmaa õpetajate päeva hommikul kokkuvõtte tegi. Oktoobrikuisel digiesmaspäeval juhendasid ja julgustasid kolm gümnaasiumi õpetajat – Liina, Tuuli ja Heili – teisi katsetama veebikeskkonda Kahoot!. Novembri algul jagavad juba teised õpetajad oma kogemusi järgmise õpikeskkonnaga ja õpetavad kolleegidele, et õppetöösse vaheldust ja õpilasi köitvat digisärtu suuta.

Edasi suunduti Väike-Maarja muuseumisse, kus endiseid ja praeguseid pedagooge tervitas vallavanem Indrek Kesküla, kes võrdles õpetajaid kirjanikega, kes loovad homset ühiskonda. Muuseumi juhataja Marju

Metsmani ja direktori Marje Eelmaa juhendamisel rännati hariduse ajalukku.

Muuseumitund kätkes endas tervet koolipäeva – alustati häälte puhtaks laulmisega, jätkati 1920ndate kooli kombul- ja käitumisreeglitega ning tutvuti kooli kroonikaraamatu väljavõtetega 1930.-40. aastatest. Matemaatika tunnis prooviti jõuda õige vastuseni arvelaau, tahvli ning krihvli-tahvli abil, kirjatehnika tunnis prooviti sule ja tindiga kirjutamist ning pandi oma loovus ja teadmised proovile loodusõpetuse tunnis.

Päev jätkus traditsioonilise aktusega koolis ning muljete jagamisega gümnaasistidega, kes olid tava kohaselt ise õpetajate päeval kõigile klassidele tunde andnud.

Heili Nõgene
gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Õppeaastale vastu uute eesmärkidega

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesindus alustas õppeaastat 2015/2016 uute eesmärkide ja ootustega. Selle aasta põhiliseks sihiks on suurendada koostööd teiste koolidega, hetkel on tehtud esimesed koostöösammud juba Haljala gümnaasiumi ja Kadrina keskkooliga. Samuti üritame teha rohkem koostööd oma valla koolidega.

Õppeaasta alguses muutsime ära oma põhimääruses kaks olulist punkti.

Esiteks on osalemine õpilasesinduse töös nüüdsest vabatahtlik ning teiseks võib õpilasesinduse presidendiks olla ka abiturient. Varem oli igal klassil kohustus valida endale õpilasesindusse esindaja, kuid leidsime, et koostöö õpilasesinduse siseselt toimib paremini kui meeskonnas on inimesed, kes osalevad töös vabatahtlikult.

Salajase hääletuse tulemusena juhivad Väike-Maarja gümnaasiumi õpi-

lasesindust 2015/2016. õppeaastal president Hannamari Soidla, asepresident Keneli Pohlak ning sekretär Mona Sep-
pern. Valdcondade juhtideks on Robert Põldmaa ja Simoona Must, vastavalt kujundaja ja raamatupidajana. Liikmete arv sel õppeaastal on 18.

Hannamari Soidla
Gümnaasiumi õpilasesinduse president

I õppeveerandi lõpetas gümnaasiumis eriti huvitav koolipäev

Reedel, 16. oktoobril täitsid Väike-Maarja gümnaasiumi õpilaste koolipäeva tavapärasest erinevad tegevused ja käigud, mis koondusid pealkirja alla

10. klass hooldekodus trepitõstukit katsetamas. Foto: Heili Nõgene

„Huvitav koolipäev“.

Pärast samal hommikul toimunud kooli sünnipäevaaktust suundusid 5.-12. klassid oma erinäoliste tegemiste juurde.

5. klass tutvus Väike-Maarja muu-

seumis kohaliku kultuurilooga. 6.A klass lõimis muusikat ja kunsti koostöös muusikakooliga, 6.B klass külastas Väike-Maarja päästekooli harjutusväljakut ja Rakvere päästekomandot. 7. klass uuris tervisliku toimumise saladusi Kaarli talu õpituas ja 8. klass arendas ettevõtlikkuspädevust töötoas Väike-Maarja õppekeskuses. 9.A ja 9.B klass tegid praktilisi loodusvaatlusi Puhta Vee Teemapargis. 10. klass käis praktilisel õppekäigul valla allasutustes ja tutvus vallavalitsuse töökorraldusega. 11.-12. klass lõimisisid ajalugu, eesti keelt ja kirjandust muuseumi õpituas. Osad 7.-12. klassi õpilased osalesid ka Teaduskooli bioloogia õpituas.

Huvitava koolipäeva raames valmis 10. klassil järgnev uudisnupp: 16. oktoobril, veerandi viimasel koolipäe-

val, toimus koolis huvitav koolipäev. Seoses sellega külastasime hooldekodu, lasteaeda ning vallamaja. Lasteada külastades meenus ka enda lasteaia käidud aeg, hooldekodus mõistsime, kuidas kantakse hoolt valla vanade ning puuetega inimeste eest. Saime teada ka, kuidas toimib vald, mille alusel saadakse sotsiaaltoetusi ning mis on valla murekohtadeks. Üldiselt mõodus päev lõbusalt ning sisukalt.

Üheks ülesandeks oli 10. klassil päeva jooksul saadud teadmiste põhjal otsustada, kuhu nemad n-ö “kaasavas eelarves” suunaksid võimalusel vallaelarves mõttelised 10 000 eurot. Kohtumistelt saadud teadmiste ja oma huvialade põhjal soovisid õpilased suunata raha eelkõige hooldekodu laiendamisse, Väike-Maarja keskväljaku väljaehitamisse või staadioni ehitamisse/sportimisvõimaluste parendamisse.

Heili Nõgene
gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Noppeid vanadest ajalehtedest

Päewaleht, nr. 17, 21 jaanuar 1922 Wirumaalt

Koolimaja ehitamine raha puudusel seismas

Wäike-Maarja reaalgümnaasiumi laienemise järele tundus, et ruumist on suur puudus.

Sellepärast astusid aasta eest kohalikud tegelased kokku, uue koolimaja ehituseks nõu pidama. Ehitamine pidi ümbruse toetusel sündima, nagu kümme-kond aasta eest põllumeeste seltsimaja ehitaminegi. Asutati ehituse selts, kes laenudest, korjandustest, pidudest jne ehituskapitaali looma hakkas. Peagi saadi selle võrra raha kokku, et Kehra jaama ligidalt endise Saksa seltsi poolt ehitatud, aga alles pooleli olev põllutöö koolimaja ära osteti ja Kiltsi ning

kohalikkude talunikku poolt tasuta W.-Maarja weeti. Kokkukorjatud summadega võimaldus ehitamine kuni läinud jõuluni, mil ehitus pooleli jäi. Praegu ei leidu kusagilt summat, mis edasiehitamist võimaldaks. On pööratud mitu korda Wiru maakonnavalitsuse ja -nõukogu poole, et see 1922. a. eelarvesse W.Maarja koolimaja ehituseks 1 miljon üles võtaks, kuid igakord on eitaw vastus saadud. Nii peab ehitus, mille lõpetamine tungivalt tarvilik, raha puudusel paremaid aegu ootama jääma. Kool ise asub siin-seal üürikorterites laiali, jm.

Ühistegevus W.-Maarjas

Praegusesse kaubandusesse selgemate piirjoonte ajajaks ka maal, nagu linnaski, on saanud ühistegelised

asutused, tarvitajateühisused. Tarvitajate ühisuste tarvilikkust maal võib märkida küll kõige pealt nende hoogsa kasvust. Näit. on Wäike-Maarjas tarvitajateühisus kahe aasta jooksul neli osakonda asutanud, ühisusel on praegu üle 12 miljoni marga põhikapitaali, majad, maad jne. Läinud aasta läbikäik, mis alles kokku võtmata, olla esialgse arvamiste järele õige suur. Ühisus mureseb eestkätt põllumajanduses tarwisminewaid tööriistu. Teenijate arv ses ühisuses ulatab 20. Ilma tarvitajateühisusteta on üldse maal võimata läbi saada, sest pole era-ärimehi, kes niisugustel tingimistel kasvavaid tarwitusi täita jõuaksid, jm.

Vanu ajalehti sirvis
Madis Michelson

142 aastat järjepidevat hariduse andmist Väike-Maarjas

Väike-Maarja Gümnaasiumi 10. oktoobril tähistatavale aastapäevale järgnes ülekoolliline sünnipäevanädal 12.-16. oktoobril. Pidulik nädal sai kooliperel alguse esmaspäeva-hommikuse kogunemisega ning 10. klassil traditsioonilise matriklite kättesaamisega Vabadussõja ausamba juures.

Teisipäeval toimus aastapäevajooks, kus tänavu oli jooksumeetrid 142. Kolmapäeval lugesid 5. klassi õpilased muuseumis vanu koolilugusid lugemiskoer Martale. Neljapäeval said õpilased vaadata ja valida parima klasside tehtud videote seast teemal „Väart kool Virumaal“.

Kolmel päeval olid gümnaasiumimaja koridorid eriti kirevad ja rõõmsad, sest õpilasesinduse eestvedamisel toimusid stiilipäevad – koolivärvides kollane-roheline riietus, 1970.–1990. aastate kooliõpilane ja esimene koolipäev. Algklasside maja lapsed lütsid samuti tavaks saanud kooliööbimisel, kus toimusid muuhulgas Pipi ja Karlssoni teemalised mängud, parima kukemaalija õpituba, pannkoogi kiirsõõmine ja robotika töötoad.

Sünnipäevanädal kulmineerus reedel kooli sünnipäevaaktuse ja „Huvita-

Direktori koer Marta lugemiskoera rollis.

Abituriendid traditsioonilisel sünnipäevajooksul. Foto: 2 x Helina Lük

Algklassid lustisid terve õhtu koolimajas ja ööbisid klassiruumides. Foto: Heili Nõgene

va koolipäeva” ettevõtmistega.

Heili Nõgene
gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Kaunis traditsioon jätkub: 12. oktoobri hommikul anti Väike-Maarja Vabadussamba juures gümnaasiumi 10. klassi õpilastele pidulikult kätte matriklid ja kinnitati nende kuulumist gümnaasiumiperre. Foto: Ilve Tobreluts

Esmaspäevane pagariäri

28. septembril oli Väike-Maarja gümnaasiumi neljandal korrusel tunda magusat saia- ja koogilõhna, gümnaasiumi õpilasesindus pidas oma ruumis väikest pagariäri. Kooliõpilastele pakuti maitsevaid saiakesi, muffineid ja kooke. Oldi üllatunud, kui hästi oskavad kaasõpilased süüa teha. Õpilastele meeldis väga selline kohvik ning vahetundides olid järjekorrad pikad. Selline väike pagariäri hakkab tegut-

sema iga kuu eelviimasel esmaspäeval. „Esmaspäevase pagariäri“ mõte sai teoks tänu õpilasesindusele. Kohvikust teenitud raha eest soovime soetada õpilasesinduse ruumi mööblit ning minna õppeaasta lõpul ühisele väljasõidule.

Hannamari Soidla
gümnaasiumi õpilasesinduse president

Esimene õpetamisaasta Väike-Maarja gümnaasiumis

Tänavu liitusid Väike-Maarja gümnaasiumi kooliperega kolm uut õpetajat. Alklasside majas alustasid tööd klasiõpetaja ja 1.B klassijuhatajana **Küllil Pällo** ning klassiõpetaja ja 2. klassi klassijuhatajana **Tea Teder**. Gümnaasiumi peamajas asus tööle gümnaasiumi vilistlane **Edgar Tammus**, kes õpetab ajalugu, avalikku esinemist, uurimistöö aluseid ning on 5. klassi klassijuhataja. Küllilil on see 26. õpetaja-aasta, Teal seitsmes ja Edgaril esimene. Vahendame nende esimese siinse õppeveerandiga tekkinud mõtteid.

Kas Väike-Maarja gümnaasium vastab Sinu ootustele?

Edgar: Olles varasemalt töötanud natukene teises sfääris (teadurpedagoog muuseumis – toim), siis ettekujutus koolist oli mul alguses ühepoolne – õpilasepoolne. Nüüd on mul privileeg näha kooli ka teisest vaatenurgast – õpetajapoolsest.

Edgar Tammus

Pole paremat uue “hooaja” alustamise võimalust kui turvaline ja tuttav keskkond. Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlasena ei võtnud mul sisseelamine palju aega. Šokki ei saanud. Inimesi võtan sellistena, nagu nad on. Peaaegu iga päev toob midagi uut.

Küllil: Mul on hea meel, et mulle on antud võimalus töötada Väike-Maarja gümnaasiumis õpetajana. Olen seda ametit pidanud 25 aastat ja kui nüüd olude sunnil oma kauaaegsest töökohtast lahkuma pidin (Lahu algkool suleti – toim), teadsin kindlalt, et soovin antud erialal jätkata. Olen valmis uuteks väljakutseteks ja valmis end jätkuvalt õpetajana tõestama.

Küllil Pällo

Tea: Kandideerides suve alguses mitmesse kohta, olin lõpuks raske otsuse ees, et millisesse kooli siis sügisest tööle minna. Valik sai tehtud Väike-Maarja gümnaasiumi kasuks ja olen oma otsusega väga rahul. Nii sõbralikus ja toetavas kollektiivis on lausa lust töötada. Sellist sära õpetajate silmades ei ole ma kusagil mujal kohanud. Igaüks teeb oma tööd

Tea Teder

suure armastuse ja pühendumusega.

Mida soovid esile tuua?
Edgar: See kogemus üldiselt on positiivne ja peamiseks plussideks on gümnaasiumimaja inimesed – kolleegid, õpilased, lapsevanemad.

Küllil: Tahan öelda suur aitäh suurepärasele kollektiivile, tänu kellele mõõdu minu sisseelamine ja kohanemine selles mõnuses hubases majas usumatult kiiresti. Nad kõik on soojad ja suure südamega inimesed: abivalmis, tähelepanelikud ja hoolivad.

Aitäh ka lapsevanematele. Teie toetus ja koostöövalmidus, mida olen kogenud alates tööleasumise päevast, annab jõudu ja kindlust. Loodan ka edaspidi jätkuvalt vastastikusele mõistmisele ja tulemusrikkale koostööle.

Igapäevaselt olen rõõmsameelne ja alati optimistlik ning loodan, et seda on märganud ka minu õpilased. Soovin nendega jagada kõiki nende õnnestumisi ja toetada neid hetkel, kui nad seda vajavad. Olulisimaks pean õpetajaks olemise puhul õpilaste usaldust. Minu armsad 1.B klassi kooliõpilased on astumas koos minuga rada, mille alguses me alles oleme. Usun, et see rada saab olema põnev, täis uusi avastusi ja toredaid tegemisi.

Tea: Esimesel veerandil tekkis mul ühel hetkel tunne, et olen rattal, mis on minu jalge all veerema pandud – mina peatada seda ei saa ja ise ei jää see pidama tõenäoliselt enne 3. juunit. Hetkel olen ma jätkuvalt sellel rattal, hoian tasakaalu ja olen valmis sõitu kaasa tegema. Kindlalt saab olema sel teel palju uusi kogemusi, katsumusi ja isiklikku arengut.

Lisaks oma igapäevatööle olen saanud võimaluse õpetada eesti keelt kahele lapsele, kes mõned kuud tagasi selles veel sõnagi ei mõistnud, veel vähem oskasid nad midagi eestikeelt rääkida. Olen kindel, et need edusammud, mille üle mina juba praegu vaikelt rõõmustan, on kevadeks ka kõigile teistele näha. Selline väikerühmas õpetamine annab õpetajale võimaluse näha lapse

hinge, mida muidu kiivalt varjata püütaks, ja see, mis seal paistab, kriibib hinge ja võtab ka endal vahel pisara silma. Mul on kahju, et meie ühiskonnas on hetkel sellised ajad, mul on kahju, et meie ühiskonnas süvenetakse vähe probleemide detailidesse ja veel rohkem on mul kahju, et sellega tehakse haiget väikesele lapsele. Meie, õpetajad, õpetame koolis lastele muuhulgas sallivust ja kutsun ka teisi üles vastu võtma väljakutseid ja leidma neile lahendusi.

Kuna üks neist muukeelsetest lastest õpib minu klassis, siis on omaette väljakutse, kuidas õpetada “kahte klassi” korraga. Samas olen väga tänulik, et see laps õpib just minu klassis, sest sellist võimalust igal õpetajal ei pruugi tulla. Kogemus, mille tänu sellele omandad, on hindamatu. Sellistes olukordades võib küll olla muret topelt, aga kindlasti on seal ka rõõmu topelt ja see rõõm kaalub kõik muu üle. Kui kuu aega tagasi tundsin end veel ebakindlalt, siis nüüd, veerandi viimasel päeval, pakatan enesekindlusest ja positiivsusest, et saan töötada nii toredas klassis ja mul on 15 ülitoredat last.

Millisena näed käesoleva õppeaasta lõppu?

Edgar: Kooliaasta lõppu näen kevadpäikeses sillerdavana ja väsinud, kuid õnnelike kaasvõitlejate nägudelt pakatava näilise vabaduse peegeldusena. Kõigil on vähemalt kogemus rohkem.

Küllil: Kui õpilaste silmad ka õppeaasta lõpul säravad, võib tehtud tööga rahule jääda.

Tea: Loodan siiralt, et suudan ka kevadel sama positiivselt lõpetada ja siis jagab minuga neid häid tundeid ja emotsioone märksa suurem hulk inimesi.

Aitäh, Edgar, Külli ja Tea, et oma mõtteid jagasite! Ilusat, õnnestumisterohket ja naerusuist esimest õpetamis- ja õppimisaastat Väike-Maarja gümnaasiumis!

Valla õpilastel on võimalus saada loodusteaduste eriõpet

Keemia õpikojas määrati kraanivee karedust tiitrimise abil.

Loodusteaduste eriõpe põhineb eksperimentidel ja laboratoorsetel töödel. Foto: 2 x Tauno Ojasäär

Oktoobris startis Väike-Maarja gümnaasiumis keemia, füüsika ja bioloogia õpikodade programm.

1. oktoobril toimus keemia, 12. oktoobril füüsika ja 16. oktoobril bioloogia õpikoda. Väike-Maarja gümnaasiumi kandidaatsiprogrammi kehtel ja iga valdkonna õpikodasid toimub käesoleva õppeaasta jooksul kokku kaheksa korda. Gümnaasium on õpikodadesse kaasanud ka Kilti põhikoo-

li ja Simuna kooli, nii on igal korral osalenud õpilasi ka väljastpoolt oma kooli. Tagasiside õpilastelt on siiani olnud positiivne. Gümnaasiumis veavad programmi keemia- ja füüsikaõpetaja Tauno Ojasäär ning loodusõpetuse ja bioloogiaõpetaja Ivi Vainjärv.

Tegemist on Eesti Füüsika Seltsi, TÜ loodus- ja tehnoloogiateaduskonna, TÜ füüsika instituudi ja TÜ Teaduskooli arendatava programmiga. Selle eesmärgiks on pakkuda 7.-12. klassi õpilastele eksperimentidel ja laboratoorsetel töödel põhinevat loodusteaduste eriõpet ning anda heal tasemel praktilisel erialast koolitust õpikodade töös osalevate tugikoolide loodusainete õpetajatele, tõstes nii loodusainete õpetamise taset osalevates koolides.

Juhendajateks on Tartu Ülikooli vastava koolituse läbinud loodusteaduslike erialade magistrandid ja doktorandid.

Heili Nõgene gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Gümnaasiumi vilistlaskogu koosolek

Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlaskogu tuleb kokku laupäeval, **7. novembril kell 12.00** gümnaasiumi peamajas.

Info: **Raimo Maasik**, vilistlaskogu esimees
Tel 514 5548

Lühiülevaade oktoobrikuu tegemistest Simuna Koolis

1. oktoobril olid Simuna kooli õpetajad Eda Veskilt ja Siiri Kanarbik kutsunud Sõmerule Lääne-Virumaa aasta õpetaja galale.

2. oktoobril sõitis 5. klass rongiga Tallinnasse nuku-teatrisse, vaatama etendust „Cantervillia lossi vaim“. Tehti ka väike ekskursioon Telliskivi Loomelinnakus ja vanalinnas.

5. oktoobril tähistati õpetajatepäeva. Traditsiooniliselt olid üheksandikud õpetajad ja õpetajad nautisid õpilase rolli. Pärast tunde sõitsid õpetajad Väike-Maarja õppekeskusesse ja õppisid seal suupistete valmistamist ja lauakatmist.

7. oktoobril sõitsid 1.–4. klassi õpilased ja nende õpetajad Tallinna loomaaeda. Külastati ka linna vaatamisväärsusi.

8. oktoobril oli Simuna lastel võimalik külastada planetariumietenduse telki.

9. oktoobril korraldati Simuna kihelkonnakoolide õpetajatepäeva pidu.

13. ja 14. oktoobril külastasid meie õpilased ja lasteaialapsed projekti „Vesi – mis, kes, milleks?“ raames Puhta vee teemaparki.

14. oktoobril osaleti ka Muuga põhikoolis toimival sõpruskohtumisel korvpallis.

16. oktoobril toimus üritus „Korvpall 100“, kus osalesid õpilased 1.–4. klassini.

Simuna kooli algklassilapsed Kadrioru lossis. Foto: Triinu Pohlak

Kooli külastas ka fotograaf, kes koolirahva taas piltidele jäädvustas. Kogu mindi selle õppeaasta esimese tunnis-

5. klassi Lumivalgeke koos seitsme põialpoisi ja võõrasemaga nr 3 Raekoja platsil. Foto: võõrasema nr 1 Kaja Põldmaa

tusega. Õhtul toimus kihelkonnakoolide öölaager. Seekord õõbiti Rakke gümnaasiumis.

Kaja Põldmaa Simuna kooli direktor

Leppiku võistlusmatk 2015

Tänavune teine, 17. septembril toimunud Eduard Leppiku aktiivsest matkajateest inspireeritud võistlusmatk sai endale nimeks "Leppiku võistlusmatk". Õpetaja, kodu-uuri, keelemehe, aktiivse matkaja ja Väike-Maarja valla aukodaniku Eduard Leppiku eesmärged edasi kandev matk ärgitas taas huvituma Väike-Maarja valla kultuurilooliseist paigust, edendama tervislikke eluviise ja turvalisust liiklemises. Lähtuti ausa võistlemise põhimõttest, seekord ei olnud võistkondadel lubatud kasutada lisaks mootorsõidukitele ka õhusõidukite abi.

Vihmasadu lükkas küll starti tunnikese võrra edasi, kuid hoolimata sellest osales 15 võistkonda kolmes vanuserühmas kolmest koolist – Kiltsi põhikoolist, Väike-Maarja gümnaasiumist ja Väike-Maarja õppekeskusest, kokku 84 õpilast. Võistlustee kulges läbi Väike-Maarja, Müüriku, Eipri, Triigi, Avispea, Rohu, Määri, Männisalu, Raeküla, Pandivere, Porkuni, Vistla, Ebavere ja Vao.

Kui möödunud aastal asusid kõik kontrollpunktid Väike-Maarja vallas, siis tänava valisime kaugemateks punktideks kohti ka naabervaldadest Laekverest ja Tamsalust – Rohu pargi, Porkuni mõisa südame ja Eesti sõjameeste kalmistu Vistlas. Samuti oli tänava noorema vanuserühma (5.-6. klasside) matkatee veidi lühem.

Kõige kiiremini läbis kontrollpunktid 8. klassi I võistkond, kel kulus võistlusmatkaks 1 tund 55 minutit ja 43 sekundit. Lisaks kontrollpunktides lahendatavatele ülesannetele, mille saavad võistkonna liikmed teada alles pool tundi enne starti, on lahendada ka koduviktoriin, mis mõnikord annab tubli eelise hea lõpptulemuse saavutamiseks. Selle aasta koduviktoriini küsimustele võivad silmaringi mõttes vastata ka käesoleva lehe lugejad: 1. Millise soome-ugri rahva juures on Eduard Leppik korduvalt käinud keeleuurimisretkel? 2. Millal avati Eduard Leppiku eestvedamisel Väike-Maarja koolimuuseum? 3. Mille poolest oli omal ajal maailmas tuntud Määri mõisas sündinud Werner Zoege von Manteuffel? 4. Nimeta 6 Väike-Maarja kandis sündinud, elanud või töötanud muusikut! 5. Millise kahe jõe veelahe on Väike-Maarja ja Tamsalu vahele jääva Ilumäe juures? 6. Kes ja millal võttis teadaolevalt esimesena kasutusele nime Pandivere kõrgustik? 7. Millises Väike-Maarja hoones esines jõu- ja ilunumbritega kuulus maadleja Georg Lurich nii, et saali mittemah-

tunud pealtvaatajad elasid kaasa ka akende taga redelitel? 8. Kelle sõduripäevikuid esitletakse tänavusel Porkuni lahingu aastapäeval, 21. septembril? 9. Nimeta üks triangulatsioonipunkt igast riigist, mida läbib Struve geodeetiline kaar! 10. Kus asusid Rakvere rajoonis 1960.–1970. aastatel 304. Nõukogude Liidu kaardiväe raketipolgule alluvat kaks divisjoni?

Tänavu proovisime koostöös Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoskonnaga korraldada eraldi võistluspäeva täiskasvanutele ja perede võistkondadele. Kas vihmakartuse või praktiliste tööde tõttu aiamaal viimaste kapsaste-kaalide ülesvõtul, kuid registreerus vaid kaks võistkonda ning otsustasime sel aastal täiskasvanute võistluse ära jätta. Tuleval aastal jätkame õpilaste võistlusmatkaga, millest saavad samal päeval osa võtta ka täiskasvanud.

Tänu headele abilistele, kes aitasid koostada huvitavaid ülesandeid koduviktoriiniks ja kontrollpunktides lahendamiseks, tulemusi välja selgitada ning olla toeks kaugematesse punktidesse jõudnud matkajatele – Tiitu Maran, Heili Nõgene, Edgar Tammus, Marge Loo, Tuuli Saksa, Geidi Kruusmann, Ivi Vainjärvi ja Tauno Ojasaar ning Helina Lükk, kes matkavõistkondi enne ja pärast starti pildile püüdis. Aitäh Kaarli talu perenaisele Kadri Kopsale, kelle juures teraviljade mõistatus lahenedes, Ella Vikile Porkuni paemuuseumist, Külli Seppale, kes matka ülesannete koostamise eel korraldajatele Rohu parki tutvustas, ja Väike-Maarja raamatukogu töötajatele kontrollpunktis juhendamise eest.

Kohtumiseni kolmandal Leppiku võistlusmatkal septembris 2016!

Marju Metsman

üks matka korraldajatest

"Leppiku võistlusmatk 2015" tulemused:

Vanuserühm 5.-6. klassid

- koht - 6.b I võistkond
- 2.-3. koht - 6.b II võistkond
- 2.-3. koht - 6.a II võistkond

Vanuserühm 7.-9. klassid

- koht - 8. klassi I võistkond
2. koht - 9.a võistkond
3. koht - 8. klassi II võistkond

Vanuserühm 10.-12. klassid ja Väike-Maarja õppekeskus

- koht - 12. klassi võistkond
2. koht - 11. klassi võistkond
3. koht - Väike-Maarja õppekeskuse võistkond

Mõtteid hõimupäevadest

Ugrimugri laulu- ja saunaväe teemalised hõimuõhtud Väike-Maarja seltsimajas ja muuseumis kujunesid silmaringi laiendavaks ja mõtlemapanevaks. Hõimuõhtute külalised ajakirjanik ja saunasõber Rein Sikk ja näitleja Kristjan Sarv tõid huvilistele ühtviisi lähedale nii marisid, soomlasi kui ka eestlasi ühendavad allikad.

Kui saun teeb puhtaks nii ihu kui hinge, siis sama mõju ja jõud on laululgi. Need kaks soomeugrilasi ühendavat loomulikku elu osa – saunas käimine ja laulmine – annavadki rahvale vaimsuse ja vää, ühendavad ajad, paigad ja põlvkonnad.

Nii Aleksei Aleksejevi filmi "Laulupidu Marimaal" kui Selma Vilhunen "Laulu" vahendusel saime kogeda, kuidas on kaduvaid traditsioone võimalik uuesti hinge puhuda ja eneste läbi järgnevate põlvkondade tarvis uuele ringile aidata. Sauna teemalisel arutelul koos Väike-Maarja saunaklubiga õnnestus teada saada, mis eesmärkidega klubi tegutseb ning milliste mõtetega sauna minnakse ja millistega tullakse.

Sammukese lähemale soome-ugri

maailmapildi mõistmisele läbi vanade runode, saami joiude, eesti ja karjala loitsude, astusime läbi kümne aasta taguse pärimusteater Loomine ja Lavakunstikooli 22. lennu ühise etenduse "Lemminkäinen – mäng Kalevala teemal" salvestise vaatamise. Lemminkäise armastuse, sõjakäigu ja hukkamise loo kommentaarid nimi-osatäitjalt Kristjan Sarvelt kujunesid eriliseks kogemuseks ühes trummi saatel esitatud joigi ja lauludega.

Loodame, et soome-ugri lipp, mis Rein Siku vahendusel tänava esmakordselt Väike-Maarjasse jõudis, lehvib uuel aastal hõimupäevadel taas, ikka väega.

Aitäh muuseumisõpradele Heilile, Kristelile ja Kalevile hõimupäevi korraldamast ja abistamast!

Marju Metsman

Ajakirjanik ja hõimuliikumise aktivist Rein Sikk soome-ugri lipu ja oma värse sauna-aabitsaga.

Näitleja Kristjan Sarv trummi, joiu ja runolauluga. Foto: 2 x Heili Nõgene

Taluturg on Väike-Maarja bussijaamas tegutsenud juba kuus aastat

Kuus aastat tagasi, 2009. a 18. septembri hommikul kell 9 avas Väike-Maarja põllumeeste selts trompetihelide saatel Väike-Maarja bussijaamas taluturu.

6. sünnipäeva puhul pakkus selts 25. septembril oma armsatele klientidele isuäratavat sünnipäevakooki.

Kella 10 paiku taluturu uksest sisenedes oli seal märgata päris tihedat liikumist: kes valis omale sobilikku juurvilja; kes tuli ja küsis mõnd väga kindlast kaupa, mida ta ikka siit turult ostab; kes uudistas lettideid ja riulitelt, mida seekord pakutakse ja pidas plaani, mida võtta; kes maitstes Kadri Kopso küpsetatud sünnipäevakooki, mida Jaanus Raidlo soovijaile lahkesti pakkus jne.

Kai Tomingas ja Kadri Kopso olid leti taga pakkumise-müümisega väga vilkalt ametis. Esimesed tunnid pididki igal turupäeval rahvarohkelt ja kiires tegevuses mööduma, pärastpoole on juba natuke rohkem aega ja külastajad saavad turu-juttu rääkida ning vabamalt väljapanekuid uudistada.

Külastajatega juttu ajades jäi mitmest suust kõlama taluturu olulisus ja tänulikkus põllumeeste seltsile, kes turu kuue aasta eest käima lükkas ning

seda tegevuses suudab hoida. See oli ja on jätkuvalt tähtis nii ostjatele kui müüjatele.

Aastatega on kaubavaliik laienuud ja külastajate arv on kor-dades suurenenud, turu tähtsaim põhi-mõte on aga endine: müüakse ainult oma-kasvatatud ja iseval-mistatud tooteid.

Vastavalt hooajale on letil värsked toma-tid-kurgid, sibulad-küüslaugud, kõrvitsad, marjad, õunad-ploomid, seemed või hoo-pis taimeistikut. Aastaringi pakutakse mett, kartulit, teraviljatooteid, koduleiba, mune, kohupiima, võid, sõira jpm. Esindatud on ka valik igapäevatarbeks vajalikke käsitöötooteid: kaltsuvaipu, seepi, sokke-kindaid, põllesid, padja-püüre jms. Käsitöötoodetel pidi vastu talve ja eriti just jõulude eel väga hea minek olema.

Kai Tomingase ja Kadri Kopso kõrval on põllumeeste seltsist taluturu korraldamise-ga tihedamalt seotud Jaanus Raidlo, Heino Raidla ja Tiia Uutsalu. Kaubapakujate rin-gi, kes püsivalt oma toodetud-valmistatud turule toob, kuulub umbes 15-20 inimest, aga on ka harvemini toojaid.

Taluturg ootab külastajaid igal reedel ja laupäeval kell 10–15.

Kellel sahvris või keldris ruumi vähe, kuid omakasvata-tud ja isetehtud toodete tagavara suur, saab neid turule müüki viia, võttes eel-nevalt ühendust Kai Tomingasega tel 526 0283.

Meenutuseks taluturu saamisloost (2009. a septembrikuu Väike-Maarja Valla Infolehest)

Eellugu I

Millalgi ammu-ammu oli Kaarli talu peremehel Mart Lepikul mõte, et Väike-Maarjas võiks olla oma turg – nii ei peaks kohalik rahvas sõitma Rakverre

värse toidukraami järele kui siinsamas on tootjaid-kasvatajaid küllalt. Mingil põhjusel mõte tookord idanema ei läi-

Turulised on kauba valimisega hoolega ametis.

nud. Ju polnud selleks soodsad "ilmas-tikutingimused".

Eellugu II

2009. a 13.-20. juulini käisid PAIKi piirkonna ettevõtjate, MTÜde ja koha-like omavalitsuste esindajad õppereisil Poolas, Sloveenias ja Austrias. Teiste seas ka maanaiste valtsingu esinaine Kai Tomingas. Sealsetes küldes olid

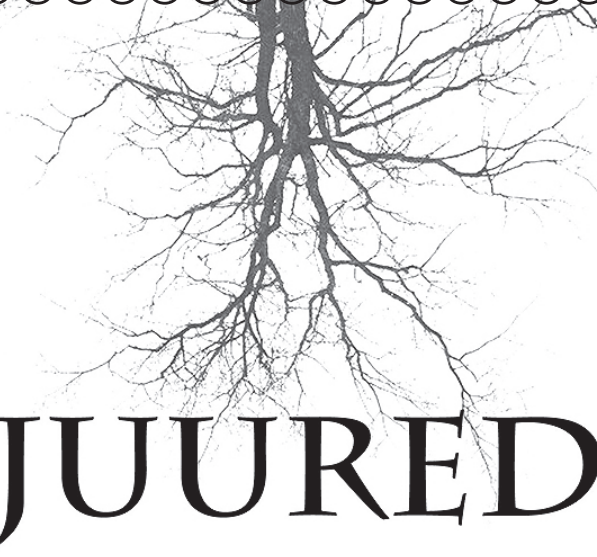
Kadri Kopsol on turuleti taga käed-jalad tööd täis.

Foto: 2 x Ilve Tobreluts

kõikjal hästi välja arendatud regulaar-selt toimivad külaturud. Tagasi tulles käis Kai välja mõtte: teeme ka endale turu, kus talunikud saavad oma too-dangut müüa ja väiksemate aedade pidajad oma perest üle jäävaid aiasaa-dusi realiseerida.

Põllumeeste selts asuski sobivat kohta otsima ja sõlmis peagi vallavalit-susega bussijaama ruumide kasutamise lepingu.

Ilve Tobreluts

JUURED

NÄITUSE AVAMINE

VÄIKE-MAARJA MUUSEUMIS

8. NOVEMBRIL 2015 KELL 12.00

Paikkonda juurdunud lood.

Lood paikkonda juurdunud inimestest.

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi

TALUTURG R, L 10-15

Väike-Maarja bussijaamas

Müügil kohalike tootjate köögivilid, piima- ja teravilja-tooted, hoidised, mesi, käsitöö.

Info: tel 526 0283

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi

TAASKASUTUSKESKUS R, L 10-13

Väike-Maarjas, Tamsalu mnt I II korrusel

Info: tel 5656 4959

Väike-Maarja Muusikafestival 2015 – üllatab ja ühendab 26.-29. novembrini

Väike-Maarja Muusikafestival sai alguse 2009. aastal Väike-Maarjast pärit varalähkunud andeka tenori Vello Jürna mälestusest. Koostöös Pille Lille Muusikute Toetusfondiga on tema auks festivali raames korraldatud rida kontserte ja kaks vabariiklikku vokalistide konkurssi.

Aastate jooksul on muusikafestivalile lisandunud klassika kõrval ka teisi stiile, esinenud on Eesti andekad muusikud, Väike-Maarja muusikakooliga koostöös on korraldatud meistrikursuseid klaveri-, viiuli- ja lauluerialal.

Tänavune, muusika-aasta festival tuleb 26.-29. novembrini erinevaid muusikažanreid ja teemasid ühendav.

Festivali avaõhtul Väike-Maarja seltsimajas, neljapäeval, 26. novembril kell 19.00 tuleb külla Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ooperistuudio, kontserdi lõpetab Vello Jürna tütre Auri Jürna lavastatud Gian Carlo Menotti hoogne lühiooper “Telefon”. Õhtu Väike-Maarja seltsimajas jätkub klassikakohvikuga. Reede hommikupoolik ja ennelõuna

toob koolinoorteni punkpilliansambli “Kvintessents” Väike-Maarja seltsimajas ja Simuna rahvamajas. Kooliõpilastele suunatud kontserdid on avatud ka kõigile huvilistele. Reede õhtu on kontserdi ja muusikakohviku päralt Väike-Maarja seltsimajas.

Laupäev toob hääleseade õpitoa ja õhtuse kontsert-etenduse “Lurich ja tema aeg” Väike-Maarja seltsimajas, kus õhtu jätkub ajastukohvikuga. Pühapäev toob muusikud keskpäevakohvikusse Simuna rahvamajja ja advendikontserdile Väike-Maarja seltsimajja. Pärast advendikontserti süütame ühiselt jõuluaja ootuse tuled Jakob Liiva pargis.

Hea publik, jälgige festivali esinėjaid, kellaagu ja esitluspaiku novembrikuus reklaamplakate, sotsiaalmeedia ja ajalehtede vahendusel!

Tere tulemast 7. Väike-Maarja Muusikafestivalile!

Marju Metsman

festivali üks korraldajatest

Segakoori Helin dirigendina alustab Ahti Bachblum

Segakoori Helin dirigendi ja laulustuudio juhendajana alustab tööd muusik ja vaimulik Ahti Bachblum. Halj alas sündinud Ahti Bachblum on 1995. aastal lõpetanud Heino Elleri nim Tartu Muusikakooli klaveri erialal ning on hetkel kahtlemata üks hinnatumaid klaverisaatjaid Eestis, tehes koostööd mitmete kooride, ansamblite ja solistidega.

Ahti Bachblum on pärvinud neljal korral Raimond Valgre nim laulufestivali ja viiel korral Alo Mattiiseni muusikapäevade laureaadi tiitli, ning on astunud üles klaverisolistina, koorijuhina, lauljana, bändiliikmena, multiinstru-

mentalistina, heliloojana. 2011. aasta veebruarist alates on ta EELK Kunda ja Viru-Nigula koguduste diakon.

Ta on värvikas kooridirigent, kelle käe all peaks küll iga inimene koorilaulu selgeks saama. Kõige enam ootab Ahti kohtumisi uute inimestega, kes tunnevad rõõmu muusikast ja mitme-häälselt laulust, sest inimesed, kes armastavad muusikat, ei saa olla halvad.

Koorilaulu proovid ootavad lauluhuvilisi igal **esmaspäeval kell 19.00** Väike-Maarja seltsimajas.

Kalev Pärtelpoeg

seltsimaja juhataja

SA Eesti Vabaõhumuuseumi Maaarhitektuuri keskus, MTÜ Vanaajamaja, MTÜ Kotli Maja
kutsuvad

VANA MAAMAJA PÄEVALE

14. novembril kell 11 Väike-Maarja muuseumis

Ettekanded:

1. Tamsalu ja Väike-Maarja ehituspärand 21. sajandil – Heiki Pärdi
2. Alar Kotli elukäik läbi joonistuste – Anu Kotli

Kell 13.00–15.00 nõustamine Kotli majas, Pikk tn 20, juhendab Andres Uus

NB! Vajalik eelregistreerimine:
<http://maaarhitektuur.blogspot.com/ee/p/registreerumine-2.html>
Lisainfo: Karl Kallastu, tel 514 4774

Meie tublid vanaemad

Igal aastal tähistatakse eakate päeva ja tunnustatakse ka vanavanemaid. Härmalõnga perre kuuluvad just väärikad vanaemad, kellel jätkub jõudu ja lusti tegutseda ka väljaspool kodu.

Härmalõnga pere peab vajalikuks esile tõsta ka kolme vanaema endi hulga.

Meie tegus vanaema ja vanavanaema Ilse Püss on kasvatanud kolm last. Tal on kuus lapselast ja ta on vanavanaemaks viiele tibupojale.

Ta on aktiivne tegija ka klubi töös. Rõõmsa ja heatujulise inimesena on ta tegus olnud nii tantsija kui lauljana. Alustas rahvatantsuga memmede tantsurühmas ja jätkab Kuremarjades – kokku 22 aastat. Lisaks on ta oma õlgadele võtnud mitmeid kohustusi klubi igapäevatöös. Ta on korrektne piletimüüja, tubli käsitöötegija ja huvitavate esemete valmistaja õnneloosi näitusmüükideks. Lisaks kõigele on ta ka hea müügimees.

Üks elurõõmus ja aktiivne tervi-

sesportlane on Aino Saaremäel, kes on olnud ka mitmeid aastaid tervisesportlaste esimeste seas. Spordipisiku on temalt pärinud tõenäoliselt ka pojapoeg Sten. 6.-16. augustini toimusid Sofias Euroopa noorte meistrivõistlused korvpallis, millest võttis osa ka Eesti U16 poiste korvpallikoondis, kes B-divisjonis saavutas esikoha. Sellesse koondisse kuulus ka Sten Saaremäel.

Ja tegus Anne-Liis Talu. Tema juhib presidendina Härmalõnga klubi. Kuremarjades on ta tantsinud 10 aastat. Ka tema on vanaemaks edukasse korvpallikoondisse kuuluvale Ander Talule.

Anne-Liisil on veel kaks tragi lapselast: Mariin lõpetas Väike-Maarja gümnaasiumi hõbemedaliga, laulab, tantsib, läks õppima maaülikooli veterinaariat. Maria Kristin lõpetas Piritamajandusgümnaasiumi 9. klassi, praegu õpib Viimsi keskkoolis.

Ester Mäe, Härmalõnga klubi

Ilme Sein, Kuremarjad

Talutoidupäeva järelkaja

10. oktoobril oli juba varahommikul Väike-Maarja seltsimaja ümbrus täis sagimist. Talutoidupäevale oli kokku tulnud paarkümmend kauplejat.

Hoidistekonkursil osales kokku 32 suurepäras toodet. Neist 19 soolase maitse kategoorias, 10 magusa maitse kategoorias ja 3 jookide kategoorias.

Zürri koosseisu kuulusid gurmaanid Indrek Kesküla, Jane Kool, Meeli Veia ja Margus Leben. Valiku tegemine oli küll üllaske, kuid zürri ja rahva arvamus lõpuks siiski ühtisid.

Soolase maitse kategoorias osutus parimaks pärast pikki vaidlusi **Lilian Rikkeni röstpaprika ja tsilliga moos**. Magusa maitse kategoorias valiti võit-

jaks **Annika Derjabeni kihiline alõtsamoos** ning jookide kategoorias **Riina Kinki udmurdimarjajook melissiga**.

Erinevaid arvamus i töi kaasa ka AH-HAA-elamuse välja valimine, võitjaks krooniti **Kadri Kopso karusmarjamoo**s. Publiku lemmikuks olid nii soolases kui ka magusas kategoorias **Lilian Rikkeni hoidised**.

Usume, et osalejad jätkavad oma maitsvate hoidiste valmistamist ja retseptide väljamõtlemist. Seega – üllatage meid ka järgmisel aastal!

Kalev Pärtelpoeg

seltsimaja juhataja

Sündmusi Simuna rahvamajas

28. oktoobril – Simunapäeva tähistamine:

kell 16.30 – ekskursioon kirikus ja kirikuaias

kell 18.00 – **Mary Tammeti akrüülmaalide näituse „Elus on värve“ pidulik avamine** rahvamajas Näitus avatud 28. oktoobrist kuni 30. novembrini.

1. novembril kell 12.00 – **hingedepäeva keskpäevakohvik „Valgu-seigatsusest hämaral ajal“**

Külaliseks Malle Pärn

21. novembril kell 19.00

Simuna naisrühma 25. aastapäeva tähistamine kostüümipeoga „**Naised, naps ja muusika.**“

Jalakeerutust pakub Toits Bänd Jõgevalt

Pääse: 5 eur (pääsmed eelmüügis 16. novembrini)

29. novembril – advendiküünla süütamine

Info: Auli Kadastik, tel 323 717

Kutse sünnipäevapeole

*Aasta läinud aasta kannul,
tantsujalgselt kümneiks koondund
lava peal ja murumaal ...*

Kuremarjad 25 ja seeniortantsupidu 25. oktoobril 2015 kell 13-16 Väike-Maarja seltsimajas

Pidu on laudadeta, pileteid ei müü.

Raha saate poetada annetuskasti. Lilli nii vähe kui võimalik.

Üllatame teid kohvilauaga, esemete oksjoniga ja muidugi tantsudega kaunilt kõlava muusika saatel.

Ilus on sünnipäev, kui tuled ka peole!

Seeniortantsurühma Kuremarjad nimel

Kalev Pärtelpoeg

Ilme Sein

Anne-Liis Talu

Muusika on tantsu jaoks...

Kuremarjad, kullakesed!

Olete loonud kordumatuid ja ereda id hetki, toonud inimeste südamesse rõõmu, mõtteid ja tundeid. **Õnnitleme sünnipäeval, soovime edu ja õnne!**

Endised

Härmalõnga tantsijad

Kutsume seniore tutvuma arvutiga

Väike-Maarja raamatukogu internetitoas,

3. novembril kell 11.00

osavõtt tasuta.

Info ja registreerimine: Irma Raatma, tel. 3255034

Sündmusi Väike-Maarja seltsimajas

25. oktoobril kell 13.00

Kuremarjad 25 (endised nimed: memmede tantsurühm, Härmalõnga tantsurühm) ja **seeniortantsupidu 5** (selle sees).

Jätkuva tantsulustiga osalevad:

- Kilti laulu- ja tantsurühm
- Kuningapere (erirühmana)
- Tapa Tantsuline
- Kunda Rannapiigad
- Roela Kanarbik
- Simuna Tüdrukud

7. novembril kell 19.00

R.A.A.A.M.i lavastus Hristo Boytchev “Fenomen”

Laval Mait Malmsten (Eesti Draamateater), lavastaja Madis Kalmet, kunstnik Ervin Õunapuu, muusikaline kujundaja Peeter Kononov (Ugala), valguskunstnik Priidu Adlas (Tallinna Linnateater), tõlkija Pirjo Leek.

Ekspertide komisjoni ette on toodud üks kummaline, erakordsete sissekaemuste ja elukogemustega mees. Kes on see salapärane, fenomenaalse elu- ja ajaloonägemusega mees? On ta tõekuulutaja või soolapuhuja, hull või geenius, prohvet või šarlatan?

Piletite eelmüük Väike-Maarja seltsimajas, pilet 12 eurot, sooduspilet 10 eurot; pilet etenduse päeval ja www.piletilevi.ee 14 eurot, sooduspilet 12 eurot.

Kohvik on avatud kell 18.00, pärast etendust kohvikus elava muusika õhtu.

12. novembril kell 19.00

Lääne-Virumaa pillimeeste pidu

TASUTA!

Kõik ansamblid/bändid, kes soovivad laval üles astuda, võtke ühendust! Koduülesande teeme pillimeestele teatavaks registreerimisel tel 5302 4437 või seltsimaja@v-maarja.ee

Publikuks on oodatud kõik muusikasõbrad!

Avatud kohvik!

Laudade broneerimine:

tel 326 1837, mob 5302 4437

e-post seltsimaja@v-maarja.ee

14. novembril

Teatriõhtu

Väike-Maarja seltsimaja näitetrupp esitab **Erlend Kollomi komöödia „Avantüür“**.

Lavastaja Tiit Alte

Külalisetenduse esitab Tapa kultuurikoja näitering.

Pilet 2 eurot

15. novembril kell 13.00

Klubi Härmalõng

9. oktoober–5. november on Väike-Maarja seltsimajas avatud Mare Orguse maalinäitus-müük.

Mare Orguse töös on tunda pinget – üksik kajaks tormisel merel, erkpu-nased moonid, sügisnukrus pargiallel, baleriin, kelle kehahoiakust võib tunda eluvõitlust. Mitmel maalil vihiseb tuul. Eks ikka sellepärast, et hingerahu saamiseks kolm aastat tagasi töötuks jäänud Mare maalima hakkaski.

Mare Orguse maale on võimalik ka endale soetada. Info tel 5192 4336

Väike-Maarja **seltsimajas alustab tegevust tasuline laulustuudio**. Juhendaja on Ahti Bachblum. Täpsem info seltsimajast.

Info: Väike-Maarja seltsimaja

tel 326 1837, mob 5302 4437

e-post seltsimaja@v-maarja.ee

Liikumissari „Seriaalivaba õhtu“ sai avastardi

Väikesed jooksusõbrad rajale siirdumas.

Foto: Kristiine Adamson

Liikumissari „Seriaalivaba õhtu“ I. etapp toimus 15. oktoobril Ebavere terviseradadel.

Siret Stoltzen ja Heili Nõgene saabusid rajalt hoogsalt ja lustlikult.

Foto: Jane Kool

Start oli plaanitud avatud stardina kella 18.00-19.00ni, et igaüks saaks tulla just talle sobival ajal. Kella kuueks oli Ebaverre kogunenud oodatust palju rohkem osalejaid. Suure panuse an-

dis Väike-Maarja gümnaasiumi õpetajaskond, kes oli esindatud 23 inimesega. Kokku osales 65 tublit, kes olid otustanud seriaali vaatamise asemel metsa värsket õhku nautida.

Osaleda said kõik, nii väikesed kui suured. Lapsi läks rajale 18. Nooremad jooksid ühte kilomeetrit ja pisut vanemad kahte kilomeetrit, kõige väiksemad (sünniaastaga 2009 ja nooremad) läbisid kolmesaja meetrise raja, mis kulges ümber Ebavere terviskeskuse.

Täiskasvanud said valida, kas võistelda või läbida distants harrastajate klassis omas tempos kulgedes. Kui esimesed startijad finišeerisid veel valges, siis need, kes alles enne kella seitset minna said, said nautida tuledevalget sügisest metsa. Igatahes tulid metsast välja ainult rõõmsad ja väga rõõmsad näod ning leiti, et üheskoos on ikka lõbusam.

Tulemused on jälgitavad Spordikeskuse kodulehel sport.v-maarja.ee.

Järgmine etapp saab toimuma 19. novembril. Info avaldatakse 2. novembriks Väike-Maarja valla kodulehel, spordihoone FB lehel ning spordikeskuse kodulehel sport.v-maarja.ee

Jane Kool
spordikeskuse juhaaja

Maadlusuudiseid

7. septembril toimusid Rakveres Eesti meistrivõistlused sumos täiskasvanutele. Väike-Maarja RSK kasvandikud olid tasemel.

Saavutasime järgmised auhinnalised kohad:

1. koht ja 2. koht absoluutkaalus - Liis Järvamägi
2. koht - Merike Järvamägi
2. koht - Sven Zubarev

9. septembril osalesime Suure-Jaanis toimunud noorte Nublust Nabini vabamaadluse seeriavõistlusel.

Tulemused:

1. koht - Jonete Visnapuu
2. koht - Kristjan Jaago
3. koht - Andris Pent
5. koht - Károly Seemann
9. koht - Remo Ojaste
9. koht - Rasmus Kaasik
10. koht - Joel Visnapuu

26. septembril osalesime Rakvere spordihoones Eesti meistrivõistlustel sumos vanuserühmades kuni 12aastased, 14aastased ja kuni 16aastased. Võistlus oli väga pingeline ja võitluslik. Kohale olid tulnud kõik tugevamad sumokeskused ja maadlusklubid, sest parimad said õiguse esindada Eestit sellel aastal Rakveres toimuvatel Euroopa

meistrivõistlustel sumos. Väike-Maarja noored valmistusid selleks võistluseks väga innukalt ja tänu meie paljuarvulisele fänniarmeele läks meil üldkokkuvõttes hästi.

Eesti noorte sumomeistrivõistlustelt toodi rohkesti medaleid. Foto: Erakogu

Saavutasime järgmised kohad:

1. koht - Holger Toots
1. koht - Andris Pent
1. koht ja 1. koht ja 3. koht absoluutkaalus - Károly Seemann
2. koht ja 2. koht vanemas rühmas - Jonete Visnapuu
2. koht - Kristjan Jaago
3. koht - Reno Kikka
3. koht ja 3. koht - Maarja-Liis Nirgi
7. koht - Remo Ojaste

Lembit Kalter
maadlustreener

Triigi spordihoones remonditi suvel saali põrand

Triigi spordihoone saali põrand läbis suvel uuenduskuuri. Põrand ootas värskendamist juba üsna ammu. Vana põrand oli ebatasane, kohati vajunud ja lakk ära kulunud. Enne uuendamist teenis põrand kasutajaid 25 aastat. Uus põrand on korralikult lihvitud, lakitud ning joonitud. Saalis saab mängida korvpalli, sulgpalli ja võrkpalli.

Triigi spordihoone põrand sai suvel remondi käigus uue ilme ja uue kvaliteedi. Foto: Aule Rebane

Rahalised vahendid töö teostamiseks tulid kultuuriministeeriumilt. Kokku oli projekti maksumus 7000 eurot. Töid teostasid valla tehnikaosakond ja OÜ Mape Parkett.

Triigi spordihoones ootavad kasutajaid veel jõusaalid, lauatenнисe- ja koroonalauad, laste turnimistuba.

Lisaks uuele põrandale on spordihoones kasutada ka 58 uut tooli, mis soetati MTÜ Triigi Mõis poolt. Need saadi KOPI 2014. aasta sügisvooru projektiga. Toolid telliti OÜst Pixner.

Spordihoone on avalikuks kasutamiseks avatud pühapäevast neljapäevani kell 16–21. Spordihoone kasutamise ühe korra pilet on 1 eur, kuupilet 5 eur.

Avalik saun on pühapäeviti naistele kl 16.00–18.30 ja meestele 18.30–21.00. Saunapilet lastele 0,35 eur, pensionäridele 1 eur ja täiskasvanutele 1,60 eur.

Aule Rebane
spordihoone juhataja

Motopoiss Joosep Eesmäe on sel hooajal rohkesti meistritiitleid noppinud

Juba mitu aastat motoradadel edukaid sõite teinud Väike-Maarja gümnaasiumi 5. klassis õppiv noor tubli spordipoiss Joosep Eesmäe on sel hooajal eriti tublilt esinenud.

Oma vanuseklassis, Quad 100 masinaklassis on ta tänavu saanud nii Eesti, Läti kui ka Balti meistritiitli.

Palju õnne, jõudu ning jätkuvalt püsivust headeks sõitudeks ja võitudeks!

Sündmuste kalender

24. oktoobril kell 10.00 klubivõistlused Väike-Maarja mudelihallis. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508

25. oktoobril kell 13.00 V Seeniortantsu päev Väike-Maarja seltsimajas. Tantsurühm Kuremarjad – 25. Info: seltsimaja tel 326 1837, 5302 4437

28. oktoobril kell 16.30 Simunapäeva tähistamine: ekskursioon Simuna kirikus ja kirikuaias. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

28. oktoobril kell 18.00 Mary Tammeti akrüülmaalide näituse „Elus on värve“ pidulik avamine Simuna rahvamajas. Näitus jääb avatuks kuni 30. novembrini. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

1. novembril kell 12.00 hingede-päeva keskpäevakohvik „Valguseigatsusest hämaral ajal“ Simuna rahvamajas. Külaliseks Malle Pärn. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

1. novembril kell 12.00 Reinpauli sügisjooks Ebavere tervisespordikeskuses. Info: Ants Einsalu, tel 529 4245

3. novembril kell 11.00 arvutiga tutvumine seenioridele Väike-Maarja raamatukogus.

Info ja registreerimine: Irma Raatma, tel 325 5034

4. novembril kell 17.30 hingede-päeva luuleõhtu Väike-Maarja raamatukogus. Info: Irma Raatma, tel 325 5034

5. novembril kell 10.00-st Hindpere Optika silmade kontroll ja prillide müük Väike-Maarja hooldekodus. Silmade kontroll maksab 15 eurot. Prillitellijale on kontroll 8 eurot. INFO ja ette registreerimine telefonidel: 5656 4959; 501 6825

7. novembril kell 12.00 Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlaskogu koosolek gümnaasiumi peamajas. Info: Raimo Maasik, tel 514 5548

7. novembril kell 19.00 R.A.A.A.M.i lavastus Hristo Boytchev „Fenomen“ Väike-Maarja seltsimajas. Pilet eelmüügist 10/12 eurot, etenduse päeval 12/14 eurot. Pärast etendust kohvikus elava muusika õhtu. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

8. novembril kell 12.00 näituse „Juured“ avamine ja töötoad Väike-Maarja muuseumis. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

10. novembrist alates Väike-Maarja raamatukogus avatud Liili Heinla maalide näitus. Info: Irma Raatma, tel 325

5034

12. novembril kell 19.00 Lääne-Virumaa pillimeeste pidu Väike-Maarja seltsimajas. Tasuta. Info ja laudade broneerimine: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

14. novembril kell 10.00 Eesti meistrivõistluste I etapp Väike-Maarja mudelihallis. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508

14. novembril teatriõhtu Väike-Maarja seltsimajas. Seltsimaja näite-trupp esitab Erlend Kollomi komöödia „Avantüür“. Külalisetenduse esitab Tapa kultuurikoja näitering. Pilet 2 eurot. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

15. novembril kell 13.00 klubi Härmalõng Väike-Maarja seltsimajas. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

17. novembril kell 18.00 valla meistrivõistlused koroonas, II etapp Väike-Maarja spordihoones. Info: Maili Tannbaum, tel 5194 8737

21. novembril kell 19.00 Simuna naisrühma 25. sünnipäeva tähistamine kostüümipeoga „Naised, naps ja muusika“ Simuna rahvamajas. Jalakeerutust pakub Toits Bänd Jõgevalt. Pääse 5 eurot, pääsmed eelmüügis 16. novembrini. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

23. novembril kell 18.00 valla meistrivõistlused mälumängus, I etapp Georgi söögitoa II korrusel. Info: Ivar Lass, tel 5396 1167

26.-29. novembril VII Väike-Maarja Muusikafestival. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

29. novembril advendiküünla süütamine Simunas. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

11. detsembril tähistatakse Väike-Maarja seltsimajas Väike-Maarja valla 24. aastapäeva. Info: Aare Treial, tel 506 5421

12. detsembril kell 10.00 Eesti meistrivõistluste II etapp Väike-Maarja mudelihallis. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508

Raamatukogupäevad Väike-Maarja raamatukogus:

20.-29.10 kell 10-17 - arvutiviktoriini „Muusika ja Väike-Maarja“ 5.-7. kl, AIPis

26.10 - näitus „Kust see laps need laulud sai“ (lastelaulukogumikud)

28.10 kell 15 - näituse „Kodupaik Väike-Maarja kirjanduses“ avamine
Info: Irma Raatma, tel 325 5034

Harri Kullas aitas oma tubli sõiduga kaasa Eesti edukale esinemisele Rahvuste krossil

Eestlased kordasid septembrikuu lõpus Prantsusmaal toimunud Rahvuste krossil oma läbi aegade parimat tulemust ning saavutasid Prantsusmaa, USA ja Belgia järel neljanda koha.

Eesti edukasse võistkonda kuulus koos Tanel Leoki ja Priit Rätsepaga ka Väike-Maarjast oma motomehe teekonda alustanud Harri Kullas.

Eesti esindus Rahvuste krossil, keskel Harri Kullas. Foto: www.motosport.ee

Harjuta Terviseks!

Punktiseis 9. oktoobril; 436 osalejat, 9100 osaluskorda

1. Mall Lepiksoo, 686 osaluskorda, 68 boonuspunkti. 2. Arvo Toomsalu, 650 ok, 65 bp. 3. Kalev Suursaar, 551 ok, 55 bp. 4. Öie Lambing, 534 ok, 53 bp. 5. Heino Lambing, 533 ok, 53 bp. 6. Viivi Kahr, 489 ok, 48 bp. 7. Annela Laidre, 292 ok, 29 bp. 8. Urve Kalda, 256 ok, 25 bp. 9. Aljona Kortin, 247 ok, 24 bp. 10. Geidi Kruusmann, 219 ok, 21 bp. 11. Reet Soidla, 168 ok, 16 bp. 12. Malle Kask, 159 ok, 15 bp. 13. Kalle Tobreluts, 149 ok, 14 bp. 14. Urve Tobreluts, 146 ok, 14 bp. 15. Halar Klaas, 138 ok, 13 bp. 16. Aino Saaremäel, 132 ok, 13 bp. 17. Mare Soovik, 111 ok, 11 bp. 18. Regina Sikk, 110 ok, 11 bp. 19. Vella Lilleberg, 109 ok, 10 bp. 20. Airi Einsalu, 108 ok, 10 bp. 21. Tuuli Saksa, 91 ok, 9 bp. 22. Eikki Eikkinen, 88 ok, 8 bp. 23. Silva Salla, 83 ok, 8 bp. 24. Kessu Kesler, 82 ok, 8 bp. 25. Terje Ruuben, 79 ok, 7 bp. 26. Vladimir Kerge, 74 ok, 7 bp. 27. Maire Ömmik, 73 ok, 7 bp. 28. Birgit Villo, 66 ok, 6 bp. 29. Irina Raadik, 66 ok, 6 bp. 30. Luule Suursaar, 64 ok, 6 bp.

XIII maastikujooks Ebaveres

REINPAUL OÜ

rändkarikale

novembril kell 12.00

Distantsid: 2,5 km, 5 km ja 10 km

Enne põhijooksu: **300 m lastejooks** eelkooliealistele

Oodatud on ka kepikõndijad!

Osavõtuks **registreerimine** kohapeal 1. novembril kell 10.00-11.30

Osavõtt: TASUTA

Osalejaid ootab pärast võistlust kuum tee ja saun!

Info tel 529 4245

Muudatused maakonnaliinil nr 59

Bussiliin nr 59 Väike-Maarja – Kilti – Aavere – Väike-Maarja hakkas alates 28. septembrist Väike-Maarjast väljuma senise 6.50 asemel kell 6.45.

Põhjuseks muudatused rongide sõiduplaanides. Kilti jõuab buss kell 6.55 ning väljub kell 7.00 nagu varasemalt.

Täpsemad sõiduplaanid aadressil www.peatus.ee

VÄIKE KODUNE PAGARIÄRI

pakub maitstaid ja naturaalsest toorainest valmistatud torte, kooke, kringleid ja teisi kondiitritooteid. Pakume catering teenust erinevateks tähtpäevadeks ja sündmusteks.

Info ja tellimine telefonil 559 40 418 (Ange Preem) või e-posti aadressil anx.preem@gmail.com Pildigalerii tehtud töödest leiate Confetty OÜ Facebooki lehelt.

KURTNA KÜLAMAJA

on sobiv koht seminaride, koolituste, infopäevade ja sünnipäevade korraldamiseks.

Külamajas on olemas WiFi, projektor, suur ekraan ja pabertahvel. Köök on varustatud kaasaegse tehnikaga ja kõigi vajaminevate toidunõudega.

Rendime erinevateks sündmusteks suptermoseid (20 l, 4 tk), elektrilist marmiiti (13,5 l), supimarmiiti (10 l) ja joogitermoseid (9,50 l, 2 tk).

Toitlustamisteenuse osutamine kokkuleppel tellijaga (tel 559 40 418, Ange Preem). Täpsem info tel 523 9550 (Ene Preem) või e-posti aadressil epreem@gmail.com. Kogu vajamineva info leiate ka MTÜ Nelikand Facebooki lehelt.

Asael Truupõld esitles oma raamatut „Avispea küla kannatuste aastad“

Asael Truupõld oma raamatu esitlusel Väike-Maarja raamatukogus.

Foto: Ilve Tobreluts

2011. aastal ilmus sarjas METSAVENNA-ERI Asael Truupõllu esimene raamat „Sind surmani“, milles ta on

7. oktoobril esitles Asael Truupõld Väike-Maarja raamatukogus huvilistele oma raamatut „Avispea küla kannatuste aastad“. Autor rääkis lähemalt ühest karmist ajajärgust siinse rahva ajaloo ning meenu- tas kust ja kuidas ta nüüd raamatuks vormunud materjali kogus.

2011. aastal ilmus sarjas METSAVENNA-ERI Asael Truupõllu esimene raamat „Sind surmani“, milles ta on

luubi alla võtnud oma kodukülalt Avispealt pärit metsavendade saatused sõjajärgsetel aastatel.

„Avispea küla kannatuste aastad“ heidab valgust sündmustele Avispeal ja Väike-Maarja ümbruses aastatel 1940-1945. Seega võiks see teos olla kronoloogiliselt „Sind surmani“ esimeseks osaks.

„Avispea küla kannatuste aastad“ osales 2014. aastal Eesti Rahva Muuseumi poolt korraldatud kodukandi ajaloo jäädvustamise võistlusel, kus žürii hindas selle esimese preemia vääriliseks.

Ilve Tobreluts

Tarmoren OÜ Triigi külas müüb kasutatud autosid Euroopast. Lisaks ettetellimisel varuosade, õlide ning talve- ja suverehvide müük.

Veebileht: www.tarmoren.ee Kontakt tel: 5062039

Kuhu küll kõik mehed jäid?

(Määri külast pärit Karl Roosna mälestusi lahinguteest – vangipõlv Vene-maal)

Kažarovo vangilaagris

Võib ette kujutada seda, milline õhk oli selles madalas koopas, kus 60 higit ja mustusest läbiimbunud meest magasid. Enamus kannatas kusepidamatuse all ja lasid magades püksi. Ka minuga juhtus uusaastaõöl äpardus, kui jõudsin punkrist välja, et ennast tühendada. Kuid seda juhtusid nägema kaks sakslasest õist korrapidajat ja tahtsid mind külma kartsaruumi panna. Oma viletsas saksa keeles suutsin neile selgitada, et olen puruhaige ja kannatan kusepidamatuse all ning lisasin, et ka nemad on samasugused vangid. Nad löid käega ja läksid edasi. Tallasin jalaga oma kusemisäljed kinni ja ronisin punktisse tagasi.

Ka siin oli vangide suremus suur. Sattusin siingi kosumisele määratud hulka ja lähedalasuvasse haiglasse poolakate sekka. Need olid elurõõmsad ja lõbusad sellid. Magamiseks sain koha nari peal lae all. Poolakad olid suured „joonistajad“ supi jagamisel oma tagavaratopsikutega. Kui supijagaja punkrisse jõudis, tõusid kõik istuli ja hakkasid saatma oma topsikuid käest-kätte supijagajale. Sama teed rändasid täidetud topsikud tagasi kuni supijagaja ütles: „Aitab küll!“ Mõni võis rea lõpus ilma jääda. Nüüd rändasid poolapoiste topsikud jällegi tagasi supist ilma jäänutele. Aga sellegi peale jäi supiportse järgi ikkagi rohkem kui neid endid oli. Ülejäänud jagati vaikselt omavahel ära, kusjuures ei unustatud ka mind kui sellest „mängust“ paratamatut osavõtjat.

järgneb

SÄÄSE AUTOREMONT

**AUTODE DIAGNOSTIKA JA ELEKTRITÖÖD
KONDITSIONEERI REMONT JA TÄITMINE
SALONGI ANTIBAKTERIAALNE TÖÖTLUS
TURVA- JA LISAVARUSTUSE PAIGALDUS
GENERAATORITE JA STARTERITE REMONT
LISASOOJENDUSED: CALIX DEFA WEBASTO**

AUTOREMONT

tel. 58017766

Sääse ringtee 4, Sääse alevik

**VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS
7. NOVEMBER KELL 19:00**

**EELMÜÜK VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS
SOODUSPILET 10 EUROT PILET 12 EUROT
ETENDUSE PÄEVAL JA PILETIVEVI.EE
SOODUSPILET 12 EUROT PILET 14 EUROT**

Mait Malmsten

FENOMEN

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJA

TEL 3261837 53024437

PIKK TN 2 VÄIKE-MAARJA www.v-maarja.ee

R.A.A.M.

Tõrjetööd

majavamm

hallitus

puidukahjurid

ehituslikud taastustööd

Analüüsid

laboratoorsed analüüsid

Tel. 5662 9559

info@niiskusabi.ee

Kogemused aastast 2004

www.niiskusabi.ee

Teostame valdadele, linnadele ja eraisikutele:

- Ohtlike puude raiet majade ja liinide läheduses, kalmistutel
- Vanade puude ohtlike okste eemaldamist
- Puude seisukorra ja elujõu hindamist
- Kinnistute hooldustööd (võsaraie, trimmerdamine, korrastamine, hoonete lammutus).

Hinnapakkumine ja konsultatsioon T A S U T A !

Tel: 5810 9846

Email: puuderaie.info@gmail.com

Kontaktisik: Tanel Pajo

Koduleht: www.puuderaie.ee

PILLIMEESTE PIDU

12 NOVEMBER KELL 19:00

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS

**OODATUD KÕIK MUIUSIKUD,
ANSAMBLID JA MUIUSIKASÕBRAD!**

**Palun anda oma tulekust teada!
Koduse ülesande teavitame registreerimisel!**

Üllatused esinejatele ja külalistele!

TASUTA!

KOHVIK!

Laudade broneerimine ja info:
Väike-Maarja Seltsimaja
Telefonid: 3261837 53024437
e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee
Pikk tn 2, Väike-Maarja
www.v-maarja.ee

Kalender24

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub **igal neljapäeval kell 18.00** Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr Swedbankis on EE652200001120247658.

Triigi külas MÜÜA

5-toaline osaliselt renoveeritud korter

Üldpind 81,2m², WC ja vannituba eraldi, vann, boiler, toad eraldi, mööbel, pakettaknad, parkett, teed heas seisukorras. Korteris on vahetatud kõik aknad ja paigaldatud uus puidust välisuks. Korter juurde kuulub suur lukustatud kelder. Spordihooned asub korterist 50 m kaugusel, toidupood ja bussipeatus 300 m kaugusel.

Hind 5900 eurot, tule vaatama ja tee oma pakkumine!

Kontakt: tel 5868 5689 (Krista)

Müüa või anda üürile kahetoaline, korras, rõduga korter Triigis II korrusel.

Aknad ja rõduuks vahetatud.
Info tel 528 9502

Telli Eesti lipud, mastivimplid ja lipumastid

E-poest: www.lipuvabrik.ee

Müüa kolmetoaline möbleeritud korter

Väike-Maarjas, Põhja tänaval.

Kontakt tel: 5648 0612

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad

Info: telefonidel 504 5215, 514 5215 ja meiliaadressil: info@est-land.ee

Ostan nõukaaegse **lihvitud merevaigust kee**, maksan kuni 500 eurot.
Tel 587 10351

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:
Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee
Toimetaja: Ilve Tobreluts
Toimetuse kolleegium:
Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Esmäe, Hans Kruusamägi.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5.

kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil: ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.
Toimetust võib tekstide lühendada.
Toimetust ei vastuta reklaamide sisu eest.
Trükitud:
Trükikoda TRÜKIS AS, Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.
Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.
Tiraaž 2000 eksemplari.

Kooli talu

võtab rendile või ostab põllumaad Väike-Maarja vallas.

Priidik Preem, tel 5801 6368
Matti Preem, tel 529 8037

KJK Autoremont OÜ

müüb taastatud, kasutatud ja tehaserehve.

Pikk 34b, Väike-Maarja

E-R kell 8-18, hooajal ka laupäeviti.

Info: tel 5564 7380, Jaanus Toiger

Tartumets

Ostab metsakinnistuid ja põllumaid kogu Eestis.

Tel 5557 7007
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

Kohalik põllumees võtab rendile või ostab põllumaid

Headel tingimustel hea hind.
Soovi korral ettemaks.

Kontakt **Rein Miller** telefonil **5392 6640**

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raieetega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Aastad on kandnud teid kuldseks ikka, soovime teile veel eluteed pikka...

November

91 Leena Ahlberg – 13. novembril 1924
91 Aino Traksmaa – 24. novembril 1924
91 Endla Kütt – 29. novembril 1924
90 Rosalie Metsanurk – 26. novembril 1925
89 Helju-Laine Iives – 19. novembril 1926
89 Lembit Välja – 20. novembril 1926
89 Endla Jakobson – 28. novembril 1926
87 Elvi Liim – 5. novembril 1928
87 Hilja Kaljo – 9. novembril 1928
87 Agnes Vint – 27. novembril 1928
85 Reino Laatikainen – 9. novembril 1930
85 Maria Kull – 13. novembril 1930
85 Helju Veermäe – 21. novembril 1930
85 Enn Meisalu – 24. novembril 1930

84 Olimar Mustasaar – 10. novembril 1931
83 Mulje Kaare – 10. novembril 1932
83 Klara Adamson – 10. novembril 1932
82 Lembit Kaare – 5. novembril 1933
81 Raissa Mitrofanova – 4. novembril 1934
81 Liina Väizanen – 21. novembril 1934
82 Erika-Koidula Metsaru – 22. novembril 1934
80 Salme Gross – 1. novembril 1935
75 Aide Erlemann – 3. novembril 1940
75 Rein Toonmaa – 23. novembril 1940
70 Uno Lilleorg – 1. novembril 1945
70 Liia Kruberg – 2. novembril 1945
70 Aili Ojaste – 3. novembril 1945
70 Maire Veit – 28. novembril 1945

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Kaks pisikest kätt pea püüdmast on päikest, pea algamas teed kaks jalga nii väikest ...

Sandra Niit – 13. septembril
Kristo Pall – 6. oktoobril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame

Igale meist on antud aeg – aeg tulla, olla ja minna ...

Vilvi Sinivee 15.07.1948 – 22.09.2015
Lembit Aader 10.10.1936 – 02.10.2015

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

5. novembril alates kella 10.00-st Väike-Maarja hooldekodus

Silmade kontroll maksab 15 eurot. Prillitellijale on kontroll 8 eurot.

INFO ja etteregistreerimine tel 5656 4959, 5016 825

Puurkaevude puurimine ja puhastamine.

Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute, süvaveepumpade

müük ja paigaldus.

www.puurkaevumeistrid.ee

Kontakt: tel 502 1279; 526 9604

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi I, I korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid

URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale **11. novembril kell 9.00 – 12.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**

Simuna osavalla ruumides

saab tellitud tooted kätte **11. novembril kell 13.00**

Tellimiseks ja infoks helistada tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

NB! Abivahendi soovist etteteatamine vähemalt 5 tööpäeva varem!